

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ปริญญาณิพนธ์
ของ
เสาวณีย์ มุราชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มีนาคม 2549

FACTORS INFLUENCING IMPLEMENTATION OF EDUCATION LOAN FUND POLICY

A THESIS

BY

SAOWANEE MURACHAI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Public Administration (Public Policy)
at Srinakharinwirot University
March 2006

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ปริญาณิพนธ์
ของ
เสาวณีย์ มุราชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มีนาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

บทคัดย่อ
ของ
เสาวณีย์ มุราชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มีนาคม 2549

เสาวณีย์ มุราชัย. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ. ปรินญาณินพนธ์ ปร.ม.(นโยบายสาธารณะ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 301 แบ่งเป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 133 คน และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 168 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานจะใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance – ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติมีแนวโน้มไปในทางที่ดี
2. ความแตกต่างทางสถานภาพของนักเรียน ระหว่างนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1) ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ 2) ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

FACTORS INFLUENCING IMPLEMENTATION OF EDUCATION LOAN FUND POLICY

AN ABSTRACT

BY

SAOWANEE MURACHAI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Public Administration (Public Policy)
at Srinakharinwirot University
March 2006

Saowanee Murachai. (2006). *Factors Influencing Implementation of Education Loan Fund Policy*. Master Thesis, M.P.A. (Public Policy). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Thesis Advisor : Assoc. Prof. Dr. Worapit Meemak.

The research aimed to study the success of education loan fund policy and factors influencing its implementation. 301 high school students, consisted of 133 borrowers and 168 non – borrowers, from two secondary schools in Muang district, Roi Et province, were samples to be studied. Research instrument was reliability – tested questionnaire. Data were analyzed for hypothesis testing, at 0.05 statistical significance, through multiple regression analysis and analysis of variance.

Concluded research results are as follows :

- 1. The implementation of education loan fund policy illustrates positive trend.**
2. There is difference in the opinion of borrowers and non – borrowers on factors influencing the **success of education loan fund policy**.
3. Rules and regulations of **education loan fund** and student's attitude towards education loan fund policy have significant influence to **the success of education loan fund policy**.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ของ
นางสาวเสาวณีย์ มุราชัย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุชาติ ผิวงาม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชีวินทร์ ฉายาขวลิต)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์จักราภิตย์ ธนาคม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ท่านได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยทุกขั้นตอน อีกทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและรู้คุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยให้การทำงานในด้านการพัฒนาเป็นอย่างมีคุณค่ามากขึ้น และท่านยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์และงานด้านวิชาการอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าการศึกษาระดับปริญญาโทของผู้วิจัยนั้นมิได้สิ้นสุดลงเพียงการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ หากผู้วิจัยได้ซึมซับเอากระบวนการเรียนรู้ที่ถูกจุดประกายขึ้นในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ให้กลายเป็นการเรียนรู้ที่ต้องสืบเนื่องต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และจะต้องนำเอาความรู้นั้นไปยังประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นต่อไปอีกด้วยจึงจะสมตามเจตนารมณ์ของรัฐประศาสนศาสตร์อย่างสมบูรณ์

เสาวณีย์ มุราชัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
สมมติฐานในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการนํานโยบายไปปฏิบัติ	8
แนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา	19
แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ	20
โปรแกรมเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของประเทศแคนาดา	23
โครงการเงินกู้ยืมกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการนำนโยบาย.....	51
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ.....	
ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มี	
อิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงิน	
ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	58
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มี	
อิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงิน	
ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	78
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย	83
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	90
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก.....	108
ประวัติย่อผู้วิจัย	119

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้กู้ยืม ปีการศึกษา 2539-2545.....	2
2 จำนวนเงินให้กู้ยืม (ตามสัญญาที่อนุมัติ) ปีการศึกษา 2539-2545.....	2
3 ระบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษา ประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป.....	22
4 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของนักเรียน ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	47
5 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืม เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	49
6 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาไปปฏิบัติ.....	52
7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เกี่ยวกับความสำเร็จของการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ.....	53
8 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่าง ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา.....	54
9 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วน บุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	56
10 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ.....	59

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	60
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	63
13	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืม เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	66
14	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	68
15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของ นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	70
16	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของ กลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	71
17	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	74
18	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	76

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

19	แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	79
20	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	80
21	ผลการวิเคราะห์การจัดอันดับการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	88
22	ร้อยละในการจัดอันดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นเหตุให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จ.....	89

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 ตัวแบบทั่วไปของการนำนโยบายไปปฏิบัติในทัศนะของ แวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น.....	9

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจัดตั้งขึ้นโดย มติคณะรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 และเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา โดยมีหลักการว่า “เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยสำหรับศึกษา ต่อตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ (ทั้งสายสามัญและสายอาชีวะ) รวมทั้งการศึกษานอกระบบต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรและประเภทวิชาที่ กระทรวงศึกษากำหนด โดยให้นักเรียน / นักศึกษา ชำระหนี้คืนพร้อมดอกเบี้ยอัตราต่ำเมื่อจบ การศึกษาแล้ว” ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่ เป็นหน่วยงานเบิกจ่าย ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ การดำเนินงานการให้กู้ยืมแก่นักเรียน / นักศึกษา ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงปริญญาตรีทั้งในสังกัดกระทรวงและ กระทรวงอื่นหรือหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา ยกเว้นทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม สำนักงานแพทย์กรุงเทพมหานครและสภากาชาดไทย การบริหารกองทุนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ระดับคือ ระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับจังหวัดและระดับสถานศึกษาตามลำดับ

สำหรับการบริหารงานในระดับจังหวัดมีองค์กรที่รับผิดชอบคือ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด (ศสว.จ) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและศึกษาธิการ จังหวัดเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรเงินกองทุนให้กับสถานศึกษาทุกสังกัดภายใน จังหวัด กำกับดูแล ติดตามและประสานงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับหน่วยงาน สถานศึกษาภายในจังหวัด รายงานผลการดำเนินงานกองทุนฯ ให้อนุกรรมการบัญชีรายจ่ายทราบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายหนึ่งมอบหมาย นอกจากนี้มีหน้าที่กำหนดให้มี คณะอนุกรรมการบริหารงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจังหวัด มีหน้าที่พิจารณาจัดสรร เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดและคณะทำงานติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 1 จำนวนผู้กู้ยืม ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
ผู้กู้รายเก่า	-	92,309	275,898	476,787	511,786	498,237	529,378	2,384,395
ผู้กู้รายใหม่	127,781	279,051	359,016	252,871	216,319	288,945	107,781	1,631,764
รวม	127,781	371,360	634,914	729,658	728,105	787,182	637,159	4,016,159

(หน่วย : ราย)

ที่มา : กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หมายเหตุ : .ในปีการศึกษา 2545 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2545

ตาราง 2 จำนวนเงินให้กู้ยืม (ตามสัญญาที่อนุมัติ) ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
ผู้กู้รายเก่า	-	2,552.72	7,302.85	10,861.72	11,490.54	11,460.52	12,793.78	56,462.13
ผู้กู้รายใหม่	2,628.72	5,409.27	5,467.28	3,855.51	2,653.14	4,546.37	1,307.28	25,867.57
รวม	2,628.72	7,961.99	12,770.13	14,717.23	14,143.68	16,006.89	14,101.06	82,329.70

(หน่วย : ล้านบาท)

ที่มา : กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หมายเหตุ : .ในปีการศึกษา 2545 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2545

จากข้อสังเกตที่ได้จากการรายงานผลการดำเนินงานกองทุนฯ ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการในปีงบประมาณต่างๆ โดยสรุปดังนี้ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้เริ่มให้กู้ยืมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยจัดสรรให้กระทรวงการคลังดำเนินการผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งการปล่อยกู้ในปีแรกได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดี มีการปล่อยกู้เป็นเงิน 2,628.72 ล้านบาท จำนวนผู้กู้ 127,781 ราย และการปล่อยกู้ได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องอย่างมากในปีต่อมาโดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2540 และ 2541 นั้นมีอัตราการขยายตัวของจำนวนผู้กู้สูงมากคือ 371,360 ราย และ 634,914 รายตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2544 มีการปล่อยกู้เป็นเงิน 16,006.89 ล้านบาท จำนวนผู้กู้ 787,182 ราย รวมการปล่อยกู้ตลอด 7 ปี (พ.ศ. 2539-2545) เป็นเงิน 82,329.70 ล้านบาท มีจำนวนผู้กู้รวมทั้งสิ้น 4,016,159 ราย (สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2545 : 5-7) เมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณจะพบว่าผลการดำเนินงานที่ผ่านมากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอัตราการขยายตัวของการปล่อยเงินกู้มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณการปล่อยเงินกู้ที่มีเป็นจำนวนมากๆ ไม่สามารถบอกได้ว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษานั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้กล่าวคือไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถเข้าไปถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งก็คือบุคคลที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่มีสาเหตุมา

จากการขาดค่านทุนทรัพย์ หรือกลุ่มผู้กู้ยืมได้นำเงินที่กู้ยืมไปใช้ประโยชน์เพื่อลงทุนทางการศึกษาอย่างแท้จริง

สำหรับข้อมูลที่ผู้บริหารกองทุนฯ ได้รับทราบเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนฯ พบว่าส่วนใหญ่เป็นปัญหาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากมีจำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียนมากกว่านักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเป็นอันมาก ประกอบกับนักศึกษามหาวิทยาลัยมีวุฒิสูงกว่า ทำให้ทบวงมหาวิทยาลัยสามารถประสานงาน ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับนักศึกษาได้ง่ายกว่า

ทั้งนี้ ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พอจะสรุปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 19-28)

1. ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ปกครอง

1.1 ผู้ปกครองยังไม่มี ความมั่นใจในการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของบุตร และมีความห่วงใยในการใช้หนี้ เพราะเกรงว่าบุตรจะทำงานไม่ได้เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

1.2 การกำหนดรายได้ของครอบครัวของผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งกำหนดไว้ปีละไม่เกิน 120,000 บาท เป็นตัวเลขค่อนข้างต่ำในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน และไม่เป็นธรรมกับครอบครัวที่มีจำนวนบุตรแตกต่างกัน

1.3 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่มี ความรู้ความเข้าใจเรื่องกองทุนฯ และอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ในรายละเอียดมากขึ้น

2. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

2.1 ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน เช่น การจัดทำสัญญา ทำให้มีการแก้ไขสัญญาหลายครั้ง

2.2 ผู้ปฏิบัติกับผู้ไปประชุมรับทราบนโยบายและข้อปฏิบัติเป็นคนละคนกัน มีการถ่ายทอดที่ไม่ชัดเจน ทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ

2.3 วงเงินที่รับจัดสรรน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ที่ต้องการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ จึงใช้วิธีการเฉลี่ยวงเงินเพื่อให้นักเรียน กู้ยืมได้จำนวนรายมากขึ้น

2.4 การดำเนินการต่างๆ โดยเฉพาะการรับสมัครนักเรียน นักศึกษา และการพิจารณาให้กู้ยืมเงินนั้น มีเวลาในการปฏิบัติค่อนข้างกระชั้นมากไป

3. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

3.1 นักเรียน นักศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกองทุนฯ ทั้งในด้านการจัดทำสัญญากู้เงิน การเบิกเงินกับธนาคาร การขอใช้เงินคืนกองทุนและอื่นๆ โดยเฉพาะการกรอกสัญญากู้ยืมเงิน มีการทำผิดสัญญากันมาก มีการแก้ไขหลายครั้ง ทำให้เสียเวลา

3.2 การจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน ส่วนใหญ่บิดา มารดาเป็นผู้ค้ำประกันให้ แต่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ต่างจังหวัดจำเป็นต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการนำบิดา มารดา มาลงค้ำประกันในสัญญาที่สถานศึกษา

3.3 นักเรียน นักศึกษา เห็นว่าได้รับเงินช้า ซึ่งในบางราย บิดา มารดาต้องไปกู้ยืมเงินจากนายทุนมาให้เป็นค่าเล่าเรียนกับสถานศึกษาที่เรียกเก็บเงินไปก่อนทำให้ได้รับความเดือดร้อน

3.4 นักเรียน นักศึกษาหลายคนเห็นว่าได้รับการกู้ยืมเงินน้อย ไม่พอใช้

จากการพิจารณาการให้กู้ยืมของกองทุนฯ ประกอบกับข้อมูลปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ของนักเรียน พอจะสรุปได้ว่ามีนักเรียนสนใจขอกู้เงินเป็นจำนวนมากเกินเป้าหมายในด้านจำนวนคน จึงพอจะกล่าวได้ว่าเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ช่วยเพิ่มโอกาสการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่ผู้ที่ต้องการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยได้ส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ไม่สามารถกล่าวได้ว่าการบริหารเงินกองทุนนี้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่ผู้บริหารกองทุนฯ ได้รับทราบมาน่าจะอนุมานได้ว่ายังมีนักเรียน นักศึกษาอีกจำนวนหนึ่งมีความประสงค์จะขอกู้เงินกองทุนฯ แต่ไม่สามารถจะกู้เงินนี้ได้เพราะอุปสรรคต่างๆ เช่น ทศนคติของผู้ปกครองที่ไม่อยากให้บุตรหลานเป็นหนี้ ความไม่มั่นใจว่าจะมีงานทำหลังจากจบการศึกษา หรือปัญหาที่เกิดจากความไม่เข้าใจในระเบียบขั้นตอนต่างๆ ในการขอกู้ นอกจากนี้การประสานงานของหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถดำเนินไปด้วยความคล่องตัวด้วยเหตุที่การประชาสัมพันธ์ยังไม่ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียนและผู้ปกครองได้ทั่วถึงและในส่วนของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ก็ประสบปัญหาด้านการกำหนดเงื่อนไข ระเบียบขั้นตอนการขอกู้เงินกองทุนฯ หลายประการ เช่น การกำหนดรายได้ของครอบครัวของผู้มีสิทธิขอกู้เงินกองทุนฯ การจัดหาผู้ค้ำประกัน การกำหนดดอกเบี้ยเงินกู้ การกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้คืน ฯลฯ

อย่างไรก็ตามปัญหา อุปสรรคต่างๆ ในการขอกู้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาที่ผู้บริหารได้รับทราบ หากสามารถแก้ไขได้ก็จะทำให้กองทุนฯ นี้ช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก อันจะทำให้การบริหารกองทุนฯ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านต่างๆ ที่เด่นชัดและสมควรได้รับการแก้ไขจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ บุคลากรของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักเรียน / นักศึกษาที่กู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยนำเสนอให้สถานศึกษานำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนที่ตั้งไว้และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ตลอดจนอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
2. สามารถเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือเกี่ยวข้องกับงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อนำไปประกอบการพิจารณา ตัดสินใจ กำหนดนโยบาย และวางแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่าง

ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเจาะจงศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จะได้กลุ่มตัวอย่าง 2 โรงเรียนจากประชากรทั้งหมด 5 โรงเรียนแล้วแบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม คือ นักเรียนที่กู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างนักเรียนออกมาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการจับฉลาก ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

- 1.1 ฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครอง
- 1.2 ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
- 1.3 ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ
- 1.4 กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.5 การประชาสัมพันธ์
- 1.6 ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ

2. ตัวแปรตาม คือความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาเป็นเด็กนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาได้ศึกษาต่อตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับปริญญาตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

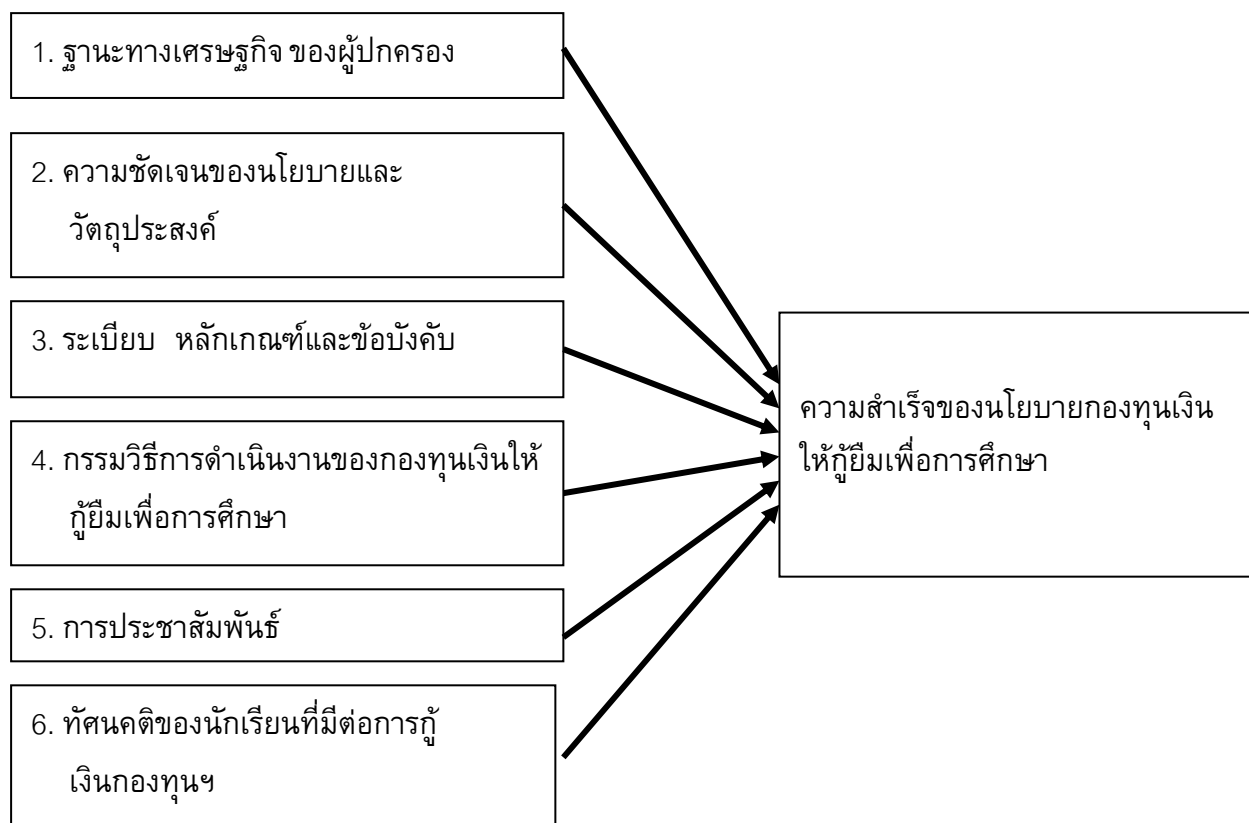
1. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง กองทุนตามพระราชบัญญัติ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง เพื่อให้ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ (ทั้งสายสามัญและสายอาชีวะ) รวมทั้งการศึกษานอกระบบต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรและประเภทวิชาที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา

2. การบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการ เกี่ยวกับกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งได้แก่ วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการ จำนวนกรรมการ ภาระงาน การแบ่งงาน การทำแผนงาน การประสานงาน เวลาในการทำงาน การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการทำงานและการจัดเก็บเอกสารข้อมูลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติมีแนวโน้มไปในทางที่ดี
2. นักเรียนที่มีสถานภาพต่อการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์ กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การประชาสัมพันธ์ ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการกู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

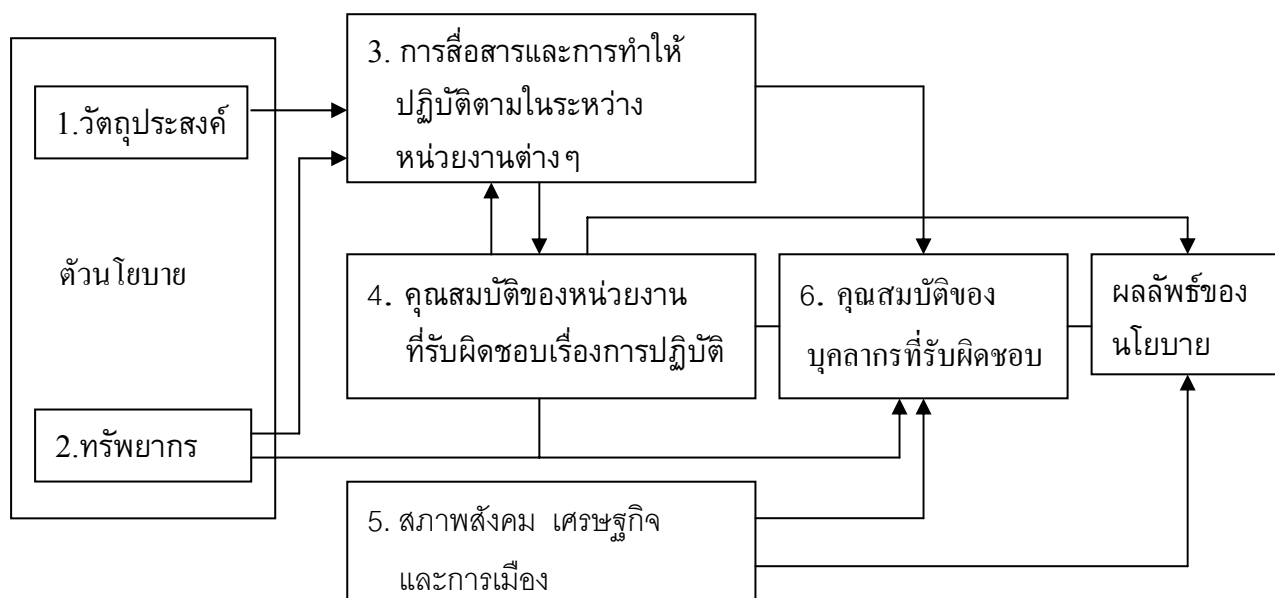
1. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ
4. โปรแกรมเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของประเทศแคนาดา
5. โครงการเงินกู้ยืมกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น (ศุภชัย ยาวะประภาษ : 2544 ; อ้างอิงมาจาก Van Meter and Van Horn : 1975) ได้พัฒนากรอบการมองการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยอาศัยความรู้พื้นฐานความรู้จาก 3 แนวใหญ่ๆ ด้วยกันคือ ทฤษฎีองค์การ ผลกระทบของนโยบายสาธารณะ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ แต่แนวคิดที่มีอิทธิพลมากที่สุดและมีประโยชน์มากที่สุดต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติคือแนวความคิดแรก กล่าวคือ ทฤษฎีองค์การหรือองค์การศาสตร์ ตัวแบบนี้แม้ว่าจะไม่ใช้การประสานตัวแบบต่างๆ ทั้ง 5 แนวทางเข้าด้วยกัน แต่กรอบของตัวแบบได้รวมตัวแปรอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกันมากพอที่จะช่วยให้การศึกษาสภาพทั่วไปของปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ในลักษณะที่กว้างกว่าตัวแบบอื่นๆ บางตัวแบบ

จากแนวคิดดังกล่าว แวนมิเตอร์และแวนฮอร์นได้เสนอกรอบการมองการนำนโยบายไปปฏิบัติดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงแผนภูมิตัวแบบทั่วไปของการนำนโยบายไปปฏิบัติในทัศนะของแวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น

ที่มา : Van Meter and Van Horn : 1975

กรอบการมองนี้อธิบายให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วยปัจจัยหรือตัวแปรที่สำคัญ 6 ประการที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

1. วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของนโยบาย
2. ทรัพยากรนโยบาย
3. การสื่อสารและการทำให้ปฏิบัติตามนโยบายในระหว่างองค์กรต่างๆ
4. คุณลักษณะของหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการปฏิบัติ
5. สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
6. คุณสมบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ

ปัจจัยทั้ง 6 ประการดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของนโยบาย ในการศึกษาว่าปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของนโยบายที่เกิดขึ้น สิ่งที่สำคัญสิ่งแรกก็จะต้องทำการแยกแยะให้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายมีอะไรบ้าง ทั้งนี้วัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติต่างๆ วัตถุประสงค์เป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ง่ายต่อการเข้าใจ

2. ทรัพยากรนโยบาย นโยบายนอกจากจะมีวัตถุประสงค์และมาตรฐานที่กำหนดไว้ชัดเจนแล้ว จะต้องมีการระบุทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรในที่นี้หมายถึงทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ และงบประมาณรวมทั้งความคล่องตัวในการเบิกจ่ายงบประมาณด้วย เพราะบางครั้งมีงบประมาณเพียงพอแต่ประสบปัญหาความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่สามารถนำงบประมาณออกมาใช้ได้ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้การปฏิบัติตามนโยบายล้มเหลว

3. การสื่อสารและการทำให้ปฏิบัติตามนโยบายในระหว่างองค์กรต่างๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีข้อมูลและข่าวสารที่ตรงกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของนโยบาย ดังนั้นการสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายหรือหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติและระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานด้วยกันจึงมีความสำคัญมาก การสื่อสารที่ถูกต้อง รวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนไม่มีการปิดบังข่าวสารระหว่างกันนอกจากนั้น การสื่อสารภายในหน่วยงานเดียวกันต้องมีประสิทธิภาพ

4. คุณลักษณะของหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการปฏิบัติ ปัจจัยหลายประการอันมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่

4.1 จำนวนบุคลากรและความสามารถของบุคคลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

4.2 ระดับของการควบคุมตามลำดับชั้นบังคับบัญชาหน่วยงานย่อยต่างๆ ภายในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

4.3 ทรัพยากรทางการเงินของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ความสนับสนุนที่ได้รับจากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

4.4 ความสำคัญของหน่วยงานที่รับผิดชอบเอง

4.5 ระดับของการสื่อสารแบบเปิดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรวมถึงการติดต่ออย่างเสรีระหว่างบุคลากรระดับเดียวกันและต่างระดับ

4.6 สายสัมพันธ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบมีกับผู้กำหนดนโยบายในระดับต่างๆ

5. สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวมีผลหรืออิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบาย แวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น เสนอแนวคิดให้พิจารณาดังต่อไปนี้

5.1 ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในพื้นที่ที่นำนโยบายไปปฏิบัตินั้นๆ เพียงพอหรือไม่ที่จะช่วยผลักดันให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุผล

5.2 การนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งกระทบอะไรบ้างต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญๆ ในเขตพื้นที่ดำเนินการนั้น

5.3 ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการมีความเห็นอย่างไรบ้างต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติและความเห็นดังกล่าวจริงจังกี่ไหน

5.4 ผู้นำต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ดำเนินการเห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5.5 ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่ชมชอบพรรคการเมืองใด และพรรคการเมืองนั้นมีความเห็นอย่างไรต่อเรื่องนี้

5.6 กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มีการเคลื่อนไหวเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านด้านนโยบายนี้หรือไม่อย่างไร

6. คุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะมีอิทธิพลหรือมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คุณสมบัตินี้ดังกล่าวได้แก่

6.1 ความรู้ ความชำนาญทางเทคนิค และทักษะทางการเมือง

6.2 ทศนคติของผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

6.3 ผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

6.4 ค่านิยมของผู้ปฏิบัติ

6.5 อำนาจ ศักดิ์ศรี และผลประโยชน์ของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

เพลสแมนและวิลด์ฟสกี (สุจิตรา บุญยรัตนพันธุ์ : 2530 ; อ้างอิงมาจาก Pressman and Wildavsky : 1979) ให้ความเห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติให้สำเร็จ การได้ผลผลิตออกมา ดังนั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงไม่ใช่การสร้างเงื่อนไขแต่แรกเริ่ม แต่เป็นการดำเนินงานภายหลัง หรืออาจกล่าวได้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์กับการกระทำเพื่อให้บรรลุสิ่งที่มุ่งหวัง การวิเคราะห์ การนำนโยบายไปปฏิบัติในแนวนี้เป็นแนวทางการศึกษาที่ต้องการความรู้ความเข้าใจ ทั้งในด้านการเมือง โครงสร้างการบริหาร ระเบียบ กฎเกณฑ์ การจัดการ การงบประมาณ ตลอดจนการบริหารบุคคลและพฤติกรรมว่าได้รับผลผลิต (policy outputs) ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนมีผลกระทบ (policy outcome) อะไรบ้างทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและวางแผนในการที่จะ ออกแบบนโยบายใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้บุคคลทั้งสองยังให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อปัจจัยทางการเมือง (political factors) ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์ การขัดแย้งระหว่าง หน่วยงานปฏิบัติ หน่วยงานเอกชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องและผลกระทบต่อการปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าการ นำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลากหลายและหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย ดังนั้น ในทางปฏิบัติจึงมักจะประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ซึ่งปัญหาต่าง ๆ มากมาย ซึ่ง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้มีหน้าที่กำหนดนโยบายมิได้คำนึงไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับรายละเอียดของวิธีการ ดังนั้นเขาจึงเสนอความคิดว่าการกำหนดนโยบายควรพิจารณาให้ละเอียดและครอบคลุมถึงสิ่งต่าง ๆ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนควรจะได้พิจารณาล่วงหน้าถึงโครงสร้างการบริหาร เช่น การวินิจฉัยสั่งการ หรือการตัดสินใจ ในทัศนะของเพรสแมนและวิลด์ฟสกี หัวใจของการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ที่จำนวนจุดตัดสินใจและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละจุดเหล่านั้น เพราะเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

นอกจากนั้นทั้งสองคนยังพบว่าขั้นตอนในการทำงานยังมีมาก อุปสรรคและปัญหาที่ไม่ได้คาดการณ์ก็ยิ่งจะเพิ่มเป็นทวีคูณ ฉะนั้นหากเป็นไปได้ผู้กำหนดนโยบายและนักวางแผนจึงน่าจะลดจำนวนขั้นตอนลงให้น้อยที่สุด เพื่อประโยชน์การดำเนินงาน การดำเนินงาน การดำเนินการยิ่งสลับซับซ้อนเพียงใดโอกาสที่จะเกิดปัญหาอุปสรรคที่ไม่คาดคิดก็จะยิ่งเพิ่มขึ้นเท่านั้น ทำให้งานไม่บรรลุสำเร็จ

แมสมาเนียน และ ซาบาเตียร์ (เสถียร หอมขจร : 2543 ; อ้างอิงจาก Paul Sabatier & Danial Mazmanian. 1983) ได้เสนอตัวแปรหรือปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามี 16 ตัวแปร โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เกี่ยวข้องกับสภาพความง่ายของปัญหาที่จะแก้ไข

กลุ่มที่สอง เป็นปัจจัยเกี่ยวกับตัวนโยบายที่มีส่วนกำหนดโครงสร้างของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กลุ่มที่สาม กลุ่มตัวแปรที่ไม่ใช่ข้อกฎหมาย

กลุ่มแรก กลุ่มตัวแปรความง่ายของปัญหา ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร ได้แก่

(1) การมีทฤษฎีอธิบายปัญหาได้ถูกต้อง และมีวิทยาการ (technology) ที่ใช้แก้ปัญหาได้ ถ้าการแก้ปัญหานั้นต้องใช้ทฤษฎี เทคนิค ต่างๆ มาก หรือมีความซับซ้อน จะทำให้การปฏิบัติตามนโยบายให้สำเร็จนั้นจะทำได้ยากกว่าปัญหาที่ต้องใช้ทฤษฎีหรือวิทยาการที่น้อยกว่า

(2) ความหลากหลายในพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องควบคุม โดยพฤติกรรมที่แตกต่างกันยิ่งมากก็ยิ่งจะเพิ่มความยุ่งยากในการวางกฎเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาดังนั้น การแก้ปัญหานั้น การวางกฎเกณฑ์ต่างๆ จึงต้องขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติที่จะเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสมกับลักษณะของพฤติกรรมของแต่ละกลุ่ม จึงจะบรรลุเป้าหมายได้

(3) อัตราส่วนร้อยละของประชากร ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ถ้ากลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อย โอกาสที่การปฏิบัติจะบรรลุเป้าหมายจะมีมาก

(4) ขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ ถ้าจำนวนของกลุ่มเป้าหมายและขอบเขตปริมาณของการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการยิ่งมากเท่าใดก็จะเป็นปัญหาต่อผลสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติมากขึ้นเท่านั้น

สรุปได้ว่า ปัญหาจะแก้ไขได้ง่ายต้องขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

1) มีทฤษฎีที่สามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุ และผลในปัญหานั้น และมีวิทยาการที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาได้

- 2) พฤติกรรมที่ต้องการควบคุมมีไม่มาก
- 3) ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อย
- 4) ขนาดของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีไม่มาก

กลุ่มที่สอง เป็นปัจจัยเกี่ยวกับตัวนโยบายที่มีส่วนกำหนดโครงสร้างของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 7 ตัวแปรคือ

- 1) การมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนและจัดอันดับไว้อย่างชัดเจน จะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญต่อการประเมินโครงการ การวางแผนทางการปฏิบัติให้แก่ผู้ปฏิบัติที่ไม่คลุ้มเครือ สามารถปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม
- 2) นโยบายตั้งอยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตรงกัน การแก้ปัญหาจะต้องพิจารณาถึงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นจากปัญหานั้น แล้วใช้ทฤษฎีที่มีเหตุผลแบบเดียวกัน สามารถเชื่อมโยงกันได้ มาใช้แก้ปัญหา จึงจะบรรลุเป้าหมายได้
- 3) จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ การดำเนินโครงการจะต้องใช้เงิน ดังนั้น เงินจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 4) การผนึกกำลังทั้งภายในและภายนอกระหว่างหน่วยงาน ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือแนวทางที่ผู้บริหาร ระดับสูงกำหนดมา ความสำเร็จจึงจะเกิดขึ้น
- 5) กฎเกณฑ์สำหรับการตัดสินใจ ของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยการกำหนดกฎเกณฑ์การตัดสินใจอย่างเป็นทางการของหน่วยงานที่ปฏิบัติ
- 6) ผู้ปฏิบัติมีความยึดมั่นปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย ไม่ละเลยหน้าที่ จะทำให้เป้าหมายสามารถบรรลุความสำเร็จได้
- 7) มีช่องทางให้บุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น

กลุ่มที่สาม กลุ่มตัวแปรที่ไม่ใช่ข้อกฎหมาย ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 6 ตัวแปร คือ

- 1) สภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ภายใต้สภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ จึงจะบรรลุเป้าหมายตามนโยบายกำหนดได้ สำหรับเงื่อนไขของเทคโนโลยี นับว่าเป็นปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางปฏิบัติ หรือกฎเกณฑ์ที่หน่วยงานกำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย
- 2) การสนับสนุนของสาธารณชน จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปฏิบัติ และเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้มีอำนาจสนับสนุนต่อนโยบายนั้นด้วย

3) ทักษะ และทรัพยากรของกลุ่มต่างๆ ในเขตเลือกตั้ง กลุ่มต่างๆ ในเขตเลือกตั้งสามารถเข้าไปแทรกแซงโดยตรงต่อการตัดสินใจของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยการเสนอแนะนโยบาย และโดยการให้ความช่วยเหลือในด้านทรัพยากรแก่หน่วยงานต่างๆ เหล่านั้นด้วย

4) การสนับสนุนจากผู้มีอำนาจควบคุมหน่วยงานการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยการกำกับดูแล จัดหาทรัพยากรเงินทองให้ ฝึกอบรมและแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดจากการปฏิบัติตามนโยบายใหม่

5) การยึดมั่นต่อวัตถุประสงค์ หรือแนวทางการปฏิบัติ และการมีทักษะของความเป็นผู้นำของผู้ปฏิบัติ การจะบรรลุเป้าหมายได้ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความยึดมั่นต่อวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นหลักในการปฏิบัติ และผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องใช้ทักษะทั้งในด้านการเมืองและการบริหารจัดการ สำหรับทักษะทางการเมืองนั้น หมายถึง ผู้ปฏิบัติจะต้องพัฒนาความสัมพันธ์ ที่ดีในการทำงานกับผู้มีอำนาจสูงสุดในหน่วยงานต่างๆ การชักจูงให้ฝ่ายตรงข้าม หรือกลุ่มเป้าหมายให้ปฏิบัติตามที่ยั่งยืน การระดมมติเสียงให้มาสนับสนุน และการนำเสนอผลสำเร็จของหน่วยงานผ่านทางสื่อมวลชน

กล่าวโดยสรุป นโยบายหรือตัวบทกฎหมายที่ยกร่างขึ้นมาอย่างระมัดระวัง ก็ย่อมจะทำให้การปฏิบัตินั้นบรรลุเป้าหมายตามที่นโยบายกำหนดได้ ในกรณีของนโยบายที่กำหนดมาเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่อไปนี้

1. เป้าหมายแน่นอนและจัดอันดับไว้อย่างชัดเจน
2. นโยบายรวมเอาทฤษฎีเหตุและผลอย่างเพียงพอเหมาะสม
3. จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานที่นำไปปฏิบัติอย่างเพียงพอ
4. ในกระบวนการของการปฏิบัติจะต้องมีจุดโต้แย้ง (veto) ไม่มาก รวมทั้งอำนาจการชักจูงใจ และการลงโทษต้องเหนือการต่อต้าน หรือคัดค้านนโยบาย
5. กฎเกณฑ์การตัดสินใจของหน่วยงานต้องเป็นไปหรือเอื้อต่อการบรรลุเป้าหมาย ที่นโยบายกำหนด
6. การนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น ต้องมอบหมายให้แก่หน่วยงานที่สนับสนุนต่อนโยบายและโครงการเป็นอันดับแรก
7. การเข้าไปมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกต้องได้รับการสนับสนุนจากกฎเกณฑ์ที่เปิดกว้าง และอนุญาตให้มีการศึกษา การประเมินผล ได้อย่างอิสระ

ตัวแปรทั้ง 3 กลุ่มที่กล่าวมาแล้วนั้นจะส่งผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งแมสมาเนียน และซาบาร์เตียร์มองว่าหมายถึงขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน เชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ ดังนี้

1. ขั้นตอนผลิต (Output) ของนโยบายเป็นขั้นตอนที่วัตถุประสงค์ของนโยบายถูกแปลงออกมาเป็นกฎข้อบังคับต่างๆ และวิธีการในทางปฏิบัติ ในการพิจารณาตัดสินใจดำเนินการกับแต่ละปัญหา

2. ชั้นกลุ่มเป้าหมายยอมทำตามผลผลิตของนโยบาย ในที่นี้หมายถึง ยอมทำตามกฎข้อบังคับที่กำหนดขึ้นมา

3. ผลที่เกิดขึ้นที่แท้จริงจากการปฏิบัติของหน่วยงาน ตามแนวทางหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งก็คือการบรรลุเป้าหมายของนโยบายหรือโครงการนั่นเอง

4. ผลที่สังเกตเห็นได้ ซึ่งเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน ขั้นตอนนี้หมายถึงว่าเมื่อกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามนโยบายแล้ว ผลที่ออกมาที่พอจะสังเกตเห็นได้คืออะไร เรื่องนี้มีความสำคัญต่อการประเมินโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่ยอมรับผลในข้อนี้ ก็มักจะมองว่านโยบายมีความผิดพลาด และ/หรือ ปัญหาของความถูกต้องของข้อมูลในการประเมินผลนั่นเอง

5. ชั้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขในตัวนโยบาย หรือบทบัญญัติ โดยทิศทางและปริมาณของการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาของนโยบาย หรือตัวบทกฎหมายที่เกิดขึ้นในหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น จะเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้คือ

1) ผลที่เห็นได้ ซึ่งเกิดขึ้นจากการปฏิบัติของหน่วยงานที่ผ่านมา

2) การเปลี่ยนแปลงอันดับความสำคัญตามนโยบายระหว่างสาธารณชน กับผู้

กำหนดนโยบาย อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและ

สังคม

3) ทรัพยากรทางการเมืองของกลุ่มที่แข่งขันกัน

4) การคัดค้านหรือสนับสนุนต่อแนวทางการปฏิบัติ หรือยุทธวิธีเพื่อการบรรลุ

เป้าหมายตามนโยบายของผู้มีอำนาจ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ 6 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติดังนี้

1. กฎหมายนั้นกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบายไว้ชัดเจนและมั่นคง (clear and consistent policy objectives)

2. กฎหมายมีรากฐานหรือเกิดมาจากทฤษฎีเชิงเหตุผล (causal theory) ที่เหมาะสม และให้อำนาจในการติดตามและบังคับใช้กฎหมาย (กับกลุ่มเป้าหมาย) แก่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเพียงพอ

3. กฎหมายกำหนดโครงสร้างของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานหรือกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามที่ต้องการ และรวมถึงมีการมอบภาระกิจให้หน่วยงานต่างๆ (agencies) อย่างเหมาะสม

4. ผู้นำ (leaders) มีทักษะทางการเมืองและการบริหาร และมีความผูกพันกับเป้าหมายของนโยบาย

5. โครงการได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากกลุ่มผู้เลือกตั้ง (constituency groups) และสมาชิกนิติบัญญัติคนสำคัญบางคนตลอดเวลาที่ถูกนำไปปฏิบัติ
6. ระดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความคงที่ตลอดไป ไม่ถูกลดความสำคัญลง เนื่องจากมีนโยบายอื่นมาแทน หรือเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนไป

พอล เบอร์แมน (ทองใบ สุดชาติ : 2536 ; อ้างอิงมาจาก Paul Berman : 1978) ให้ทัศนะว่า สาขาวิชาการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดขึ้นมาใหม่นั้น ยังขาดกรอบการวิเคราะห์ที่จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติเขาจึงนำเสนอบทความเมื่อ 1978 เรื่อง “The Study of Macro-and Micro-Implementation” เพื่อใช้เป็นกรอบการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยมีฐานคิดที่สำคัญว่าปัญหาปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติส่วนมากจะเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์จากสถาบันต่างๆ ที่รับผิดชอบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเฉพาะนโยบายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการส่งต่อบริการของรัฐไปยังประชาชน สามารถจะแยกปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในระดับมหภาคที่อยู่ในส่วนรับผิดชอบ ของรัฐบาลกลาง (federal macro-implementation problem) ออกจากปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค ซึ่งอยู่ในส่วนรับผิดชอบของส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (local micro-implementation) กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติในแต่ละระดับจะสร้างปฏิสัมพันธ์ในการจะกำหนดว่าใครได้อะไร เมื่อไรและอย่างไร (who gets what, when, and how) และส่งผลกระทบต่อระดับความสำเร็จในขั้นปฏิบัติการได้อย่างไร ขณะเดียวกันเบอร์แมนได้ชี้ให้เห็นว่าอำนาจอันทรงอิทธิพลในอันที่จะกำหนดผลสำเร็จของนโยบายอยู่ในมือของผู้ปฏิบัติในระดับท้องถิ่น

เบอร์แมนได้เสนอฐานคิด ในการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติ ว่านโยบายกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ (input-output policy statement) ที่ว่า “ถ้ามีนโยบายแล้วจะนำไปสู่การปฏิบัติ (if P, then O)” จะต้องกำหนดความสัมพันธ์อย่างน้อย 2 ขั้นตอน คือ

ประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ : (1) ถ้ากำหนดนโยบายแล้วจะต้องมีโปรแกรม (Implementation effectiveness) การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการเฉพาะ (If P, then I)

ความเที่ยงตรงทางวิชาการ : (2) ถ้ามีโปรแกรมไปปฏิบัติแล้วย่อมจะนำไปสู่ผลการปฏิบัติ (Technical validity) (If I, then O)

อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ระหว่าง P และ I ตาม (1) ยังขาดความเชื่อมโยงจึงต้องตั้งสถาบันด้านนโยบายเพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงต่อไป ดังสมการ

$$I = f(P, \text{Inst.})$$

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ข้างต้น เบอร์แมน ได้เสนอกรอบการวิเคราะห์ การนำนโยบายไปปฏิบัติใน 2 ระดับคือ

1. การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาค (Macro-Implementation)
2. การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro-Implementation)

การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาค เป็นวิธีที่รัฐบาลกลางจะต้องใช้ในการบริหาร นโยบาย ในอันที่จะทำให้หน่วยปฏิบัติในระดับท้องถิ่นปฏิบัติตามแนวทางที่รัฐบาลต้องการ ส่วน วิธีการที่หน่วยปฏิบัติปรับเปลี่ยนและดำเนินการดำเนินนโยบายตามวิถีทางของตนเรียกว่าการนำ นโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค และการปฏิบัติใน 2 ระดับดังกล่าวมักจะก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ

การที่รัฐบาลกำหนดยุทธวิธีในการสร้างกำแพงกั้น บทบาท วิธีดำเนินงานและเงื่อนไข ต่างๆ ในการควบคุม เรียกว่า “การกำหนดโครงสร้างระดับมหภาค (macrostructure)” ในขณะที่เดียวกันหน่วยปฏิบัติทั้งหลายจะกำหนดโครงสร้างของตนเองขึ้นมาเป็นการเฉพาะเรียกว่า “โครงสร้างแบบหลวมๆ (loosely coupled structure)” ซึ่งอาจเป็นผลดีหรือผลเสียต่อการนำ นโยบายไปปฏิบัติก็ได้ ทั้งนี้เพราะโครงสร้างดังกล่าวมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ (1) หน่วย ปฏิบัติแต่ละแห่งจะมีปัญหา วิธีการวิเคราะห์ปัญหาและเป้าหมายเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจะสะท้อน ให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะทางด้านโครงสร้างและวัฒนธรรมของตนเองและ (2) หน่วยปฏิบัติแต่ละ หน่วยจะมีอำนาจอิสระภายใต้โครงสร้างมหภาคหนึ่ง มากน้อยต่างกัน

ความไม่แน่นอน และความยุ่งยากของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาคมักเกิด จากปัจจัยที่สำคัญ 4 กลุ่ม คือ (1) ความแตกต่างในเป้าหมาย (2) ความแตกต่างด้านอิทธิพลและ อำนาจหน้าที่ (3) ความด้อยประสิทธิภาพของทรัพยากร และ (4) ความยุ่งยากในการสื่อสาร ระหว่างองค์กร ซึ่งความสำคัญของปัจจัยดังกล่าวจะเป็นเครื่องเตือนใจให้ศึกษาการนำนโยบายไป ปฏิบัติ ได้ตระหนักอยู่เสมอว่าต้องกำหนดลงไปให้ได้จริงๆ ว่าใครทำอะไร เมื่อไร และอย่างไร

เบอร์แมน ได้ชี้ให้เห็นว่ายิ่งขั้นตอนในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีมากเท่าใดยิ่งจะ ก่อให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเกิด “Loosely coupled structure” ส่วนระบบ ขั้นตอนในการนำนโยบายจากระดับมหภาคไปสู่ระดับจุลภาค จะประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (Passages) ดังนี้

1. ขั้นตอนการบริหาร (Administration) ถ้ากำหนดเป็นนโยบายแล้ว (P) จะนำไปสู่การ เป็นโปรแกรมของรัฐบาล (G) หรือ If P, then G.
2. ขั้นตอนการยอมรับ (Adoption) : ถ้ากำหนดเป็นโครงการของรัฐบาลแล้ว จะนำไปสู่การ ยอมรับเป็นโครงการของท้องถิ่น (A) หรือ If G, then A.
3. ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (micro-implementation) ถ้ายอมรับ เป็นโครงการของหน่วยท้องถิ่นแล้วจะนำไปสู่การปฏิบัติ (I) หรือ If A, then I.

4. **ขั้นความเที่ยงตรงของวิชา (technical validity) :** ถ้ามีการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว จะทำให้เกิดผลในการปฏิบัติ (O) หรือ IF I Then O.

ขั้นตอนที่ 1 เกี่ยวข้องกับระดับมหภาคโดยตรง ส่วนขั้นตอนที่ 2 ถึง 4 จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในระดับจุลภาค แต่อย่างไรก็ตาม เบอร์แมน ยังได้แบ่งขั้นตอนเฉพาะของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาคออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ (1) ในการเคลื่อนไหว (mobilization) (2) ขั้นตอนการปฏิบัติการ (implementation) (3) ขั้นการสร้างสถาบัน (institutionalization) พร้อมกับกล่าวถึงแนวทางในการปฏิบัติอาจจะกระทำได้ 4 วิธี (paths) คือ (1) ไม่มีการปฏิบัติ(nonimplementation) (2) การร่วมมือ (Cooperation) (3) การเรียนรู้ทางวิชาการ (technical learning) ซึ่งตามทัศนะของเบอร์แมน และ แมคัลฟลินเห็นว่าการปฏิบัติตามแนวทางที่ 4 จะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ในการกำหนดนโยบายนั้นจะต้องดำเนินการด้านความรอบคอบทั้งนี้เพราะว่า (1) การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาคไม่อาจจะหลีกเลี่ยงเงื่อนไขทางการเมืองได้ (2) รัฐบาลกลางมีข้อจำกัดในการสร้างอิทธิพลเหนือผู้ปฏิบัติจะอยู่ในระดับท้องถิ่น และ (3) การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาคไม่มีประสิทธิภาพถ้าไม่สามารถปรับกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งไม่สามารถพยากรณ์ หรือควบคุมจากหน่วยงานภายนอกได้

นอกเหนือจากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว ปัจจัยสำคัญที่มีได้กล่าว คือ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งในปัจจุบันนี้ การประชาสัมพันธ์มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ

ดร. ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2534 : 28) เขียนไว้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารไปยังกลุ่มผู้รับสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แน่นนอน ว่าต้องการให้ผู้รับสารได้รับสารอะไรบ้าง และสารนั้นจะทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงหรือตอกย้ำความรู้ ทัศนคติ ตลอดจนพฤติกรรมของผู้รับสารไปในลักษณะที่ผู้ส่งสารต้องการให้เกิด การประชาสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของสังคมปัจจุบัน ในอันที่จะดำเนินการให้สังคมพัฒนาก้าวหน้าไปด้วยดี

ดร. ยุบล ได้กล่าวว่า อริสโตเติล นักปราชญ์ชาวกรีก เป็นผู้ที่มีมองเห็นความสำคัญของการสื่อสารว่าเป็นช่องทางให้มนุษย์บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ จากหนังสือที่อริสโตเติลแต่งขึ้นชื่อว่า "The Rhetoric" ซึ่งได้กล่าวถึง ศิลปะที่นักพูดผู้ประสบความสำเร็จพึงใช้ คือ การจูงใจ (persuasion) เพื่อให้ความคิดนั้นสามารถเปลี่ยนความคิดของผู้ฟังให้มาคล้อยตามผู้พูด หรือเปลี่ยนพฤติกรรมมาปฏิบัติตามที่ผู้พูดชักจูงใจว่าดี การจูงใจนั้นมักจะประกอบไปด้วยการนำเอาข้อยืนยันต่างๆ มาสนับสนุนคำกล่าวของตนเพื่อให้เกิดการมองเห็น คล้อยตาม โดยผู้พูดอาจใช้วิธีการในการจูงใจได้โดยลักษณะต่างๆ คือ การจูงใจโดยใช้เหตุผล การจูงใจโดยใช้อารมณ์ และการจูงใจโดยใช้อัตลักษณ์ การจูงใจโดยใช้เหตุผลคือการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและการกระทำกับสิ่งที่จะเกิดตามมว่าน่าพึงพอใจสำหรับผู้คิดและกระทำหรือไม่ การจูงใจโดยใช้อารมณ์คือการสร้างให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกสะเทือนใจกับสิ่งที่เสนอและเกิดความสุข เศร้า ดีใจ

เสียใจ โกรธ รัก ฯลฯ ตามแต่ผู้ที่ส่งสารต้องการให้เกิด ส่วนการจงใจโดยใช้อัตลักษณ์นั้นเป็นการแสดงออกของผู้ส่งสารว่าเป็นผู้ทรงปัญญา มีคุณธรรม และมีความปรารถนาดีต่อผู้รับสาร ความเลื่อมใสในตัวของผู้พูดจะช่วยผลักดันให้ผู้รับสารคล้อยตามและเชื่อถือในสิ่งที่ผู้พูดนำเสนอ

2. แนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา

กอร์ดอน (Gordon. 1972 : 423-434) ได้ให้ความหมาย ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไว้ 4 ประการคือ

1. สภาพการณ์ที่มีหลักประกันแก่บุคคลแต่ละคนได้ศึกษาเล่าเรียน ตลอดระยะเวลาหนึ่งตามความสามารถของสติปัญญา
2. ปรากฏการณ์ที่บุคคลทุกคนมีโอกาสได้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน
3. สภาพการณ์ที่บุคคลทุกคนมีโอกาสพัฒนาทักษะและความสามารถที่แต่ละคนมีอยู่โดยธรรมชาติและโดยการสร้างสมให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. สภาพการณ์ที่บุคคลทุกคนได้รับการถ่ายทอดและพัฒนาทักษะและความรู้ขั้นพื้นฐานอันจำเป็นแก่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

การ์มส กัทธรี และเพียร์ซ (Garms, Guthrie and Pierce. 1978 : 22 – 24) ให้ความหมายในเรื่องความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไว้ 3 ประการดังนี้

1. ความเท่าเทียมกันในโอกาสกาได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหมายถึง การที่รัฐจะต้องให้การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพถึงระดับมาตรฐานขั้นต่ำ
2. ความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติ เนื่องจากนักเรียนมีคุณสมบัติและมีความสามารถแตกต่างกัน นักเรียนแต่ละคนควรได้รับการศึกษาตามสมควรแก่ศักยภาพของตน เช่นการจัดการศึกษาพิเศษ หรือการศึกษาเพื่อทดแทน สำหรับเด็กที่พิการทางร่างกายและจิตใจ
3. ความเท่าเทียมกันในด้านคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา

โคห์น (Cohn. 1982 : 696) ได้ให้ความหมายของความเสมอภาคทางการศึกษา หรือความเป็นธรรมทางการศึกษา (Educational Equity or Fairness) ว่าหมายถึงนักเรียนทุกคนไม่ว่าจะมาจากชนชั้น เผ่าพันธุ์ ลัทธิ หรือสถานะทางเศรษฐกิจใดๆ ในสังคมจะต้องได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคยังกินความกว้างไปถึง ความเสมอภาคของทรัพยากรการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งป้อนเข้า (Input) และความเสมอภาคในผลผลิตของทางการศึกษา (Output)

เดจนอชกา (Dejnozka. 1983 : 56) ให้ความหมายของความเสมอภาคทางการศึกษา (Educational Equity) ว่าเป็นหลักการที่นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะมาจากเผ่าพันธุ์ เพศ อายุ ชาติ กำเนิด ชนชั้น หรือคนพิการ จะได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยไม่มีลักษณะที่แตกต่างกัน

เลวิน (Lewin. 1985 : 4423 – 4425) อธิบายว่า ความเสมอภาคของค่าใช้จ่ายทางการศึกษา หมายถึง ความเป็นธรรมในการกระจายความช่วยเหลือทางการเงินไปสู่ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในพื้นฐาน ความต้องการทางการศึกษาหรือภูมิภาคที่อาศัยอยู่

จิราภา รัตนสิริ (2523 : 18) กล่าวว่า ความเสมอภาคแห่งโอกาสทางการศึกษา ถือได้ว่าเป็นสิทธิอย่างหนึ่งของมนุษย์ทุกคนในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ เพราะความเสมอภาคแห่งโอกาสทางการศึกษาเป็น วิถีทางหนึ่งที่น่าไปสู่ความเสมอภาคแห่งโอกาสในชีวิตของบุคคล

เสนห์ จามริก (2526 : 177) ได้กล่าวถึงโอกาสทางการศึกษาโดยมองที่หน้าที่และบทบาทที่เอื้ออำนวยต่อโอกาส คือ การศึกษาจะต้องทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคมมากขึ้นจะต้องทำให้ทุกคนไม่ว่าจะมาจากชนชั้นไหนมีโอกาสเท่าเทียมกัน และทำให้ระบบชนชั้นเสื่อมสลายไปในที่สุด

สิริพร ลิลิต (2537 : 18) ได้อธิบายโอกาสทางการศึกษาว่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. โอกาสที่จะได้รับบริการทางการศึกษา
2. โอกาสที่จะได้รับบริการต่างๆ ขณะอยู่ในระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ
3. โอกาสที่จะประกอบอาชีพต่างๆ เมื่อออกจากระบบการศึกษาแล้วโอกาสในการเข้ารับบริการการศึกษาจะทำให้ทราบถึงความเสมอภาคตามสิทธิมนุษยชนภายใต้การปกครองในระบบประชาธิปไตยเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและทั่วถึง

3. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ

3.1 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษา

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษาที่ดำเนินในต่างประเทศมีหลายรูปแบบ เช่น การจ่ายค่าเล่าเรียนแก่นักเรียน (Payment of Fees) (ทั้งหมดหรือบางส่วน) การให้ค่าลดหย่อนภาษีผู้ปกครองของนักเรียน การลดหย่อนอัตราภาษี การให้เงินผลประโยชน์ต่างๆ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง การให้ทุนการศึกษาแบบให้เปล่า (Grants) และเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (Loans) ซึ่งการให้ความช่วยเหลือแต่ละรูปแบบมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน โดยแต่ละประเทศต่างเลือกวิธีการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ บ้างก็ใช้รูปแบบเดียวกันบ้างก็ใช้หลายรูปแบบผสมกัน การเลือกให้แต่ละรูปแบบจะขึ้นกับหลายปัจจัย ได้แก่ แนวคิดพื้นฐานวัตถุประสงค์ของการให้ความช่วยเหลือ จำนวนกลุ่มเป้าหมายและวงเงินงบประมาณเป็นสำคัญ ในการศึกษานี้จะเน้นเฉพาะวิธีการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในต่างประเทศเป็นสำคัญและอาจมีการกล่าวถึงทุนการศึกษบ้าง เพราะการให้ความช่วยเหลือทางการเงินทั้ง 2 รูปแบบมีลักษณะบางอย่างที่คล้ายเคียงกันมาก และพบว่าในหลายประเทศมีการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาในรูปแบบของทุนการศึกษาและเงินให้กู้ยืมควบคู่กันไป

3.2 แนวความคิดของการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ

การให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาเกิดจากแนวความคิดว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะช่วยเพิ่มความสามารถในการหารายได้ของผู้เรียน และผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้เรียนควรเป็นผู้รับภาระต้นทุนการศึกษาเอง อย่างไรก็ตาม การศึกษานอกจากให้ประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรงแล้ว สังคมยังได้รับผลประโยชน์จากการศึกษาด้วย เช่น การเติบโตทางเศรษฐกิจ สภาพสังคมที่ดี การคิดค้นประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นสังคมหรือรัฐจึงควรสนับสนุนการศึกษาด้วยการจัดให้มีเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่ทุกคนที่ประสงค์จะเรียนต่อในระดับสูงให้ได้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ การให้ความช่วยเหลือด้านการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนชะลอการรับภาระต้นทุนการศึกษาระหว่างเรียนได้ เมื่อผู้กู้เรียนจบและสามารถหารายได้เพิ่มขึ้นจากการศึกษาที่สูงขึ้นแล้วค่อยนำรายได้นั้นมาชำระหนี้เงินกู้ยืม

จากแนวคิดดังกล่าวทำให้เกิดเกือบทุกประเทศที่ใช้ระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะให้เงินกู้ยืมเป็นการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ให้ทุนการศึกษา (ให้เปล่า) แก่นักเรียนที่ยากจนและศึกษาในระดับต่ำกว่าโดยตรง หรือบางประเทศที่มีการให้กู้ยืมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา (เช่น ประเทศสวีเดน) แต่เป็นสัดส่วนที่น้อยของเงินช่วยเหลือทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม การจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของแต่ละประเทศมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้สามารถสรุปวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของการจัดให้มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาได้เป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม เพื่อเพิ่มโอกาสให้คนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้เรียนต่อในระดับสูงนำไปสู่การเท่าเทียมกันในสังคมและการกระจายรายได้ และ 2) ด้านเศรษฐกิจ เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐที่อุดหนุนการศึกษา ขณะเดียวกันก็ช่วยให้สถานศึกษาสามารถเก็บค่าเล่าเรียนที่ครอบคลุมต้นทุนที่แท้จริงในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น และยังทำให้กลุ่มนักเรียนที่สามารถรับภาระต้นทุนการศึกษาแบกรับภาระการศึกษาของตนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ จุดประสงค์ของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของบางประเทศจึงเน้นด้านสังคม บางประเทศเน้นด้านเศรษฐกิจ แต่ส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์มากกว่าหนึ่งด้าน

3.3 ความแตกต่างระหว่างการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และทุนการศึกษา (แบบให้เปล่า)

เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นเงินที่รัฐให้แก่นักเรียนกู้ และนักเรียนมีหน้าที่ต้องชำระคืนเงินกู้ยืมแก่รัฐบาลภายหลังสำเร็จการศึกษาหรือหยุดการศึกษา แต่ทุนการศึกษาเป็นเงินที่รัฐให้แก่นักเรียนเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาโดยนักเรียนไม่มีภาระต้องชำระคืนรัฐภายหลัง ดังนั้นสิ่งที่แตกต่างระหว่างการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปทุนการศึกษาและเงินกู้ยืมที่สำคัญ คือ ต้นทุนของการให้เงินกู้ยืมจะต่ำกว่าต้นทุนการให้ทุนการศึกษา เพราะอย่างน้อยผู้ได้รับเงินกู้ยืมต้องจ่ายเงินต้นที่ตนได้รับไป โดยปกติวงเงินช่วยเหลือทั้งสองรูปแบบมีจำนวนไม่มากนักเพียงพอให้ใช้

จ่ายในการดำรงสถานภาพนักเรียนเท่านั้น (ไม่รวมเงินช่วยเหลือรูปแบบ อื่นๆ เช่น เงินรางวัลหรือทุนเรียนดี)

ระบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษาจึงมีตั้งแต่ระบบที่ให้ทุนการศึกษาอย่างเดียว (grant – based systems) ระบบที่ให้ทั้งทุนการศึกษาและเงินกู้ยืมเป็นส่วนสนับสนุนคือนักเรียนคือนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษาสามารถขอรับเงินกู้ยืมได้ ระบบที่มีทั้งทุนการศึกษาและเงินกู้ยืมแยกกันโดยเด็ดขาด คือนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษาแล้วไม่สามารถขอรับเงินกู้ยืมได้อีก ไปจนถึงระบบที่ให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างเดียว (loan – based systems)

ตาราง 3 ระบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษาประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป

ทุนการศึกษา	ทุนการศึกษาเป็นสำคัญมีการให้เงินกู้ยืมแต่น้อยมาก	ทุนการศึกษาและเงินกู้ยืม		เงินกู้ยืม
		การบริหารแยกกัน	เป็นระบบรวม	
1. กรีซ 2. สเปน 3. ไอร์แลนด์ 4. ออสเตรีย 5. โปรตุเกส	1. ฝรั่งเศส 2. อิตาลี	1. อังกฤษ	1. เดนมาร์ก 2. เยอรมัน 3. ลักเซมเบิร์ก 4. เนเธอร์แลนด์ 5. ฟินแลนด์ 6. สวีเดน 7. นอร์เวย์ 8. นิวซีแลนด์	1. ไอซ์แลนด์

ที่มา : Key Topics in Education by Eurydice (Education Training Youth)

จากรูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษาในประเทศต่างๆ โดยพิจารณาจากจำนวนนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษาและเงินกู้ยืม รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขการให้ทุนขึ้นกับรายได้ของครอบครัวนักเรียนหรือผู้ปกครองนักเรียนแล้ว สามารถแบ่งประเทศต่าง ๆ ออกเป็นหลายกลุ่มตามรูปแบบการให้ความช่วยเหลือและแนวความคิดพื้นฐาน ได้ดังนี้

กลุ่มแนวความคิดที่ว่าพ่อแม่มีหน้าที่ต้องสนับสนุนบุตรให้เรียนหนังสือถ้ามีรายได้เพียงพอและรัฐจำกัดผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือ (เฉพาะคนยากจนและคนด้อยโอกาส) เป็นเพราะรัฐมีเงินช่วยเหลือจำนวนจำกัดไม่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทุกคน พบว่าการให้ความช่วยเหลือทางการเงินมักจะอยู่ในรูปทุนการศึกษา และกำหนดเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือตาม

รายได้ของพ่อแม่นักเรียน เช่น ประเทศกรีซ จำกัด การให้ทุนการศึกษานักเรียนจำนวนน้อยกว่า 1/4 ของนักเรียนทั้งหมดประเทศอิตาลีให้ทุนการศึกษานักเรียนเพียงร้อยละ 3 ของนักเรียนทั้งหมด โดยจัดลำดับตามผลการเรียนดี

กลุ่มประเทศที่มุ่งให้ความช่วยเหลือนักเรียนจำนวนมาก แต่มีแนวความคิดว่าพ่อแม่มีหน้าที่ให้การสนับสนุนการศึกษาของบุตร ช่วยอุดหนุนค่าใช้จ่ายดำรงชีพแก่บุตร และนักเรียนก็มีหน้าที่ต้องรับภาระค่าเล่าเรียนของตนเองด้วย การให้ความช่วยเหลือทางการเงินจะกำหนดเงื่อนไขให้ทุนการศึกษาขึ้นกับรายได้ครอบครัวนักเรียนเพื่อมุ่งช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน และให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาควบคู่กันไป เช่น ประเทศอังกฤษ และไอร์แลนด์

กลุ่มประเทศเดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ ฟินแลนด์ สวีเดน และนอร์เวย์มีแนวความคิดว่า นักเรียนเป็นอิสระทางการเงินจากพ่อแม่ และมีหน้าที่รับผิดชอบต้นทุนการศึกษาของตนเอง โดยรัฐมุ่งให้ความช่วยเหลือนักเรียนจำนวนมาก (ประเทศเหล่านี้มีสวัสดิการสังคมสูง) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินจึงไม่นำรายได้ของพ่อแม่มาพิจารณาการให้ทุนการศึกษาหรือการกู้ยืม มีเพียงประเทศไอซ์แลนด์ที่นำรายได้คู่สมรสมาประกอบการพิจารณาด้วย และเนื่องจากมุ่งให้ความช่วยเหลือนักเรียนจำนวนมาก จึงให้ทั้งทุนการศึกษาและเงินกู้ยืมให้นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

4. โปรแกรมเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของประเทศแคนาดา

ลักษณะเงินกู้ยืมแก่นักศึกษาเต็มเวลา (full-time student)

พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนเต็มเวลามีคุณสมบัติที่ครบจะสมัครขอรับทุนเงินกู้ยืมได้ รัฐบาลแคนาดาจ่ายค่าดอกเบี้ยให้แก่ผู้กู้จนกว่าจะเรียนหรือหยุดเรียนเมเวลา ดอกเบี้ยจะสะสมในเงินกู้ไปจนกว่าจะหยุดเรียนเมเวลา และได้รับเวลาปลอดจากการชำระหนี้ 6 เดือน หลังจากนั้นผู้กู้มีหนี้ที่ชำระหนี้ จำนวนหนี้อยู่ระหว่าง \$4,000 - \$25,000 สำหรับการเรียน 4 ปีและรัฐบาลรับภาระจ่ายดอกเบี้ยให้ ผู้ได้รับเงินกู้ยืมไม่ต้องจ่ายอะไรเลยระหว่างเรียน และผู้มีปัญหาทางการเงินไม่สามารถชำระหนี้ได้หลังจากหยุดเรียน ก็สามารถขอพิจารณาขอลดหนี้หรือยกเว้นดอกเบี้ยได้

เงื่อนไขในการให้เงินกู้ยืม

1. เป็นชาวแคนาดาหรืออาศัยอยู่ในแคนาดาเป็นการถาวร
2. เป็นผู้ที่พักอาศัยในจังหวัดหรือเขตแดนที่ร่วมกับโปรแกรมเงินกู้ยืม (โดยทั่วไปจะต้องอาศัยในจังหวัดหรือเขตแดนนั้น ๆ อย่างน้อย 12 เดือนติดต่อกันจึงถือเป็นผู้ที่พักอาศัย ณ ที่นั้น ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่เรียนเต็มเวลาในสถานศึกษาระดับหลังมัธยมปลาย (a post-secondary institution))

3. กรอกใบสมัครขอรับทุนที่สำนักงาน (สถาบันการศึกษาสำนักงานให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่จังหวัดหรือเขต) แสดงว่าไม่มีแหล่งเงินเพียงพอที่จะจ่ายต้นทุนการศึกษา สามารถหาข้อมูลโปรแกรมเงินกู้ยืมทั้งของแคนาดาและจังหวัดได้ตามมหาวิทยาลัยทั้งเอกชนและรัฐบาลทั่วไป

4. ลงทะเบียนหรือมีคุณสมบัติที่จะลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 60% ของวิชาที่เรียนเต็มเวลา ณ สถานศึกษาระดับหลังมัธยมปลายที่กำหนด

5. ถ้าเป็นนักเรียนที่พิจารณาลงทะเบียนเพียง 40% ของวิชาที่เรียนเต็มเวลา

6. ลงทะเบียนหรือมีคุณสมบัติที่จะลงทะเบียนในโปรแกรมที่นำไปสู่การได้รับปริญญาบัตร (ระยะเวลาเรียนอย่างน้อย 12 สัปดาห์ภายใน 15 สัปดาห์เทอม)

จำนวนเงินกู้ยืมที่ให้

จำนวนเงินกู้ยืมที่ให้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้กู้ และสามารถขอกู้ได้สูงสุด \$165.00 ต่อสัปดาห์ที่เรียนหนังสือ นอกจากนี้ ยังมีเงินช่วยเหลือระดับจังหวัด และทุนการศึกษาของแคนาดาและจังหวัด หรือเงินทุนการศึกษาอื่นๆ จำนวนเงินกู้ยืมคำนวณจาก

ต้นทุนการศึกษา – แหล่งเงินที่สามารถหาได้ = เงินที่ต้องการ

ต้นทุนการศึกษา ได้แก่

1. ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ
2. ค่ากินอยู่รวมถึงค่าเลี้ยงดูเด็กถ้ามีบุตร (ค่ากินอยู่จะขึ้นกับว่าเป็นโสด พักที่บ้านหรือแต่งงานแล้วและต้องเลี้ยงดูเด็ก)
3. เมืองที่อยู่อาศัยไม่ถูกนำมาคิดเป็นปัจจัยกำหนดต้นทุน

แหล่งเงินที่สามารถหาได้ ได้แก่

1. รายได้ที่ทำงานระหว่าง 4 เดือนก่อนลงทะเบียน
2. รายได้ที่อาจหาได้ระหว่างเรียนหนังสือ
3. แหล่งเงินจากพ่อแม่ คู่สมรส หรืออื่น ๆ

เงินกู้ยืมสำหรับนักเรียนที่เรียนไม่เต็มเวลา (part-time student)

โปรแกรมมีเงินทุนกู้ยืมให้กับนักเรียนที่เรียนไม่เต็มเวลาเป็นเงินเพิ่มเติมจากเงินที่หาได้เอง หรือคู่สมรสหาได้ นอกจากนี้ ยังมีทุนการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ โดยที่ผู้รับทุนมีหน้าที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยเองระหว่างเรียน โดยเริ่มจ่ายเต็มทีหลังจากเรียนจบหรือหยุดเรียน 6 เดือน ถ้ารายได้ที่หาได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอาจได้รับการยกเว้นการจ่ายดอกเบี้ยซึ่งในส่วนนี้รัฐบาลแคนาดาจะ

จ่ายดอกเบี้ยแทนให้ สำหรับคนที่มีรายได้ต่ำและเรียนไม่เต็มเวลา ถ้ามีคุณสมบัติพร้อมตามที่กำหนดสามารถได้รับทุนที่ต้องชำระคืน

เงื่อนไขเงินกู้ยืม

1. เป็นชาวแคนาดาหรือพักอาศัยในแคนาดาเป็นการถาวร
2. พักอาศัยในจังหวัดหรือเขตที่ร่วมในโปรแกรม โดยสามารถสมัครกับจังหวัดที่เข้าเรียน
3. ลงทะเบียนหรือมีคุณสมบัติที่จะลงทะเบียนในวิชาระดับหลังมัธยมปลายเพื่อให้ได้ปริญญาบัตร ณ สถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากโปรแกรม
4. ลงทะเบียนหรือมีคุณสมบัติที่จะลงทะเบียนระหว่าง 20-59 % ของเวลาเรียนเวลา
5. นักเรียนที่พิจารณาจะลงทะเบียนระหว่าง 20-39 % ของเวลาเรียนเต็ม
6. มีรายได้รวมของครอบครัวไม่เกินที่กำหนดในตาราง (รายได้รวมของครอบครัวหมายถึง รายได้ก่อนหักภาษี รวมค่าจ้าง สินทรัพย์ สภาพคล่อง รายได้จากการลงทุน และของกำนัลในรูปเงินสด

จำนวนเงินกู้ยืม

จำนวนเงินกู้ยืมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ส่วนบุคคล ต้นทุนในการดำรงชีพในจังหวัดหรือเขต ซึ่งคำนวณจากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่ากินอยู่เล็กน้อย ค่าเดินทางจากที่พักไปสถานศึกษา ค่าดูแลระหว่างเรียนหนังสือ

การสมัครขอรับทุน สามารถติดต่อที่สถาบันการศึกษา สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินที่จังหวัดหรือเขต ซึ่งมีอยู่เกือบทุกสถาบัน

ในจังหวัด (Province of Quebec) และ Northwest Territories บริหารแผนการช่วยเหลือนักศึกษาเอง โดยรัฐบาลแคนาดาช่วยเหลือทางด้านเงินทุน

5. โครงการเงินกู้ยืมกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา

กระทรวงศึกษาของสหรัฐอเมริกา มีโครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับผู้เรียนหลังมัธยมศึกษา ภายใต้โครงการที่เรียกว่า William D. Ford federal Direct Loan Program ซึ่งเรียกสั้นๆ ว่า “เงินกู้โดยตรง” ซึ่งเป็นการกู้ยืมสำหรับผู้เรียนและผู้ปกครองในการขอรับเงินกู้โดยตรงจากกระทรวงศึกษาธิการของสหรัฐอเมริกา สำหรับการศึกษาหลังมัธยมศึกษา โดยโรงเรียนที่ได้รับเงินกู้จากกระทรวงศึกษาของสหรัฐอเมริกาก็จะเป็นผู้จ่ายเงินกู้ยืมให้กับผู้เรียนหรือผู้ปกครองที่ได้รับเงินกู้ยืมประโยชน์ที่ได้จากโครงการนี้คือ

- ผู้ขอกู้โดยตรงจากรัฐบาลกลางโดยไม่ต้องติดต่อกับธนาคาร

- กระทรวงการศึกษาของสหรัฐจะเป็นผู้ให้กู้รายเดียวที่ผู้ขอกู้จะติดต่อกับ
- ผู้ขอกู้สามารถวางแผนการชำระหนี้ที่สอดคล้องกับสถานะทางการเงินของผู้กู้
- ผู้ขอกู้สามารถเปลี่ยนแผนการชำระหนี้ได้เมื่อสถานะทางการเงินเปลี่ยนไป

เนื่องจากทุกโรงเรียนไม่ได้เข้าร่วมในโครงการเงินกู้ดังกล่าวผู้ขอกู้จะต้องติดต่อกับสถานศึกษา หากสถานศึกษามีได้อยู่ในโครงการเงินกู้ผู้ขอกู้สามารถกู้เงินภายใต้โครงการ Federal Family Education Loan (FFEL) โดยนักเรียนที่ได้รับเงินกู้จะสามารถรับเงินกู้ยืมจากธนาคาร สมาพันธ์เงินออมและเงินกู้ยืม (saving and loan association) และสหกรณ์ออมทรัพย์ (credit union) เมื่อผู้ขอกู้เงินได้รับเงินกู้ในโครงการ โครงการ Federal Family Education Loan (FFEL) แล้ว ก็สามารถเปลี่ยนมาเป็นโครงการกู้เงินโดยตรงได้ โดยผ่านโครงการ Federal Direct Consolidation Loan Program)

ประเภทของโครงการเงินกู้โดยตรง “Direct Loans” จำแนกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. Federal Direct Stafford/Ford Loans หรือ Direct Subsidized loans ผู้เรียนสามารถขอกู้เงินภายใต้โครงการดังกล่าว โดยแสดงความต้องการทางการเงินในการขอรับเงินกู้ยืมเงินกู้ยืมที่ผู้ขอกู้ได้รับไปนั้น รัฐบาลกลางจะไปคิดดอกเบี้ยกับผู้ที่ได้รับเงินกู้ ถ้าผู้เรียนเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อยที่สุดครึ่งหนึ่งของระยะเวลาเรียน รวมทั้งในช่วงระยะเวลาของการปลดชำระหนี้และการขอผ่อนผันหรือการขอพักชำระหนี้ (รัฐบาลกลางเป็นผู้รับผิดชอบดอกเบี้ยในส่วนนี้)
2. Federal Direct Unsubsidized Stafford/Ford Loans หรือ Direct Unsubsidized Loans ผู้เรียนสามารถขอกู้เงินโดยไม่ต้องแสดงความต้องการทางการเงิน และรัฐบาลกลางจะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งในระหว่างเรียนในสถานศึกษา หรือในช่วงระยะเวลาของการปลดหนี้และการขอผ่อนผันหรือการขอพักชำระหนี้
3. Federal Direct PLUS Loans (Parent Loans for undergraduate Students : PLUS) เป็นเงินกู้ที่ให้กับผู้ปกครองกู้เงินไปใช้เพื่อการศึกษาของบุตรที่อยู่ในความดูแล ซึ่งผู้ขอกู้จะต้องไม่มีประวัติเสียทางการเงิน และผู้ปกครองต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยเงินกู้ดังกล่าว และถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะมีประวัติทางการเงินไม่ดี ก็สามารถขอกู้ได้ถ้ามีบุคคลที่มีประวัติไม่เสียทางการเงินเป็นผู้รับรองหรือค้ำประกันเงินกู้
4. Federal Direct Consolidation Loans เป็นการรวมเงินกู้เพื่อการศึกษาหลายประเภทของรัฐบาลกลางเข้าด้วยกัน แล้วชำระหนี้เงินกู้เป็นรายเดือนให้กับกระทรวงการศึกษาของสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนเงินยอดเดียว

ประเภทของผู้กู้เงิน

จำแนกเป็น ผู้กู้ที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง (dependent student) และผู้กู้ที่มีได้้อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง (independent student) โดยผู้กู้ที่มีได้้อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. อายุเกิน 24 ปีขึ้นไป ณ วันที่กำหนด (เช่น 31 ธันวาคม ปี)
 2. แต่งงาน
 3. เรียนอยู่ระดับบัณฑิตศึกษาหรือทำงานระหว่างเรียน
 4. เป็นทหารผ่านศึก
 5. กำพร้า
 6. ผู้ที่อยู่ในความดูแลของศาล
 7. เป็นบุคคลที่มีภาระเลี้ยงดูบุคคลอื่นตามกฎหมายนอกเหนือจากคู่สมรส

สำหรับผู้กู้ที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองนั้น ต้องมีคุณสมบัติที่เป็นไปตามที่กำหนดของคุณสมบัติของผู้กู้ที่มีได้้อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง

จำนวนเงินให้กู้ยืม

จำนวนเงินให้กู้ยืมสูงสุดในแต่ละปีการศึกษาขึ้นอยู่กับ

- ผู้กู้ศึกษากำลังเรียนในชั้นปีการศึกษาใด
- ระยะเวลาของการศึกษาตามหลักสูตร
- เป็นผู้ที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองหรือไม่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยสำหรับการกู้เงินประเภท Direct Loan จะมีการแปรผันและปรับเปลี่ยนในแต่ละปีของวันที่ 1 ก.ค. โดยอัตราสูงสุดเท่ากับ 8.25 สำหรับ Direct Subsidized Loans และ Direct Unsubsidized Loans โดยอัตราดอกเบี้ยจะขึ้นอยู่กับจำนวนเงินกู้ที่ได้จ่ายออกไปและเงินกู้นั้นอยู่ในช่วงระยะเวลาที่ผู้เรียนอยู่ในสถานศึกษา หรือในช่วงของระยะปลอดหนี้หรือช่วงของการผ่อนผันหรือการขอพักชำระหนี้

สำหรับเงินกู้ประเภท Direct PLUS Loans อัตราดอกเบี้ยสูงสุดเท่ากับ 9.00 ส่วนอัตราดอกเบี้ยสำหรับ Direct Consolidation Loans มีอัตราเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น ขึ้นอยู่กับว่าเงินที่ขอนำมารวมกันภายใต้เงินกู้ประเภท Direct Consolidation Loans นั้น เป็นเงินกู้สำหรับนักเรียนและหรือเงินกู้สำหรับผู้ปกครองด้วย

วิธีการสมัครขอกู้เงิน

1. โดยการกรอกใบสมัครที่สถานศึกษาที่ผู้เรียนเข้าเรียน
2. โดยทาง internet จากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้าน ที่สถานศึกษาหรือห้องสมุดสาธารณะ เป็นต้น

จากแบบฟอร์มที่สมัครสถานศึกษาจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน รวมถึงเงินกู้ยืมที่จะได้รับว่าจะเป็นเงินกู้ประเภท Subsidized หรือ Unsubsidized ถ้าได้กู้เงินประเภท Subsidized ผู้ปกครองก็อาจจะสามารถขอเงินประเภท Direct PLUS Loans โดยการสมัครขอเงินจากสถานศึกษาที่ผู้เรียนเรียนอยู่ได้

การจ่ายเงินกู้

สถานศึกษาจะจ่ายเงินกู้ให้กับผู้ที่ได้รับเงินกู้ 2 วิธี

1. หักจากบัญชีของผู้ที่ได้รับเงินกู้โดยสถานศึกษา เป็นค่าหน่วยการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นๆ รวมทั้งค่าอาหารและค่าหอพัก ส่วนที่เหลือจะจ่ายเป็นเช็คหรือเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีในธนาคาร
2. จ่ายให้เป็นเงินก้อนทั้งหมดโดยเช็ค หรือวิธีการอื่นตามข้อตกลงที่ได้มีการลงนาม

การชำระหนี้เงินกู้

ผู้ได้รับเงินกู้จะติดต่อกับศูนย์บริการเงินกู้เพื่อการศึกษาเพียงแห่งเดียวที่ผู้ขอู้ได้แจ้งที่อยู่และโทรศัพท์ติดต่อไว้ แม้ว่าผู้ขอู้จะได้รับเงินกู้หลายประเภทหรือมีการย้ายสถานศึกษาก็ตาม การชำระหนี้เงินกู้จะเริ่มต้นหลังจาก 6 เดือน นับจากวันที่ผู้เรียนออกจากสถานศึกษาหรือหยุดเรียนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของระยะเวลาเรียน ถ้ากลับเข้าเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อยครึ่งเวลาก่อนที่จะสิ้นสุดระยะปลอดหนี้ ระยะเวลาปลอดหนี้เงินกู้จะเลื่อนออกไปจนครบ 6 เดือนหลังจากออกจากสถานศึกษา

การชำระหนี้เงินงวดแรกสำหรับ Direct Subsidized และ Direct Unsubsidized Loans จะกำหนดภายใน 60 วันหลังจากสิ้นสุดระยะปลอดหนี้

การชำระหนี้เงินงวดแรกสำหรับ Direct PLUS Loans จะกำหนดภายใน 60 วันหลังจากเงินกู้งวดสุดท้ายได้จ่ายออกไป

ถ้าได้รับเงินกู้ประเภท Direct Subsidized Loan ผู้ขอู้ไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยจนกว่าจะสิ้นสุดระยะปลอดหนี้

ถ้าได้รับเงินกู้ประเภท Direct Unsubsidized Loan อัตราดอกเบี้ยจะถูกคำนวณและรวมกับยอดเงินกู้ในขณะที่ผู้เรียนเรียนในสถานศึกษา รวมทั้งในช่วงระยะปลอดหนี้ ผู้ที่ได้รับ

เงินกู้สามารถเลือกจ่ายเฉพาะดอกเบี้ยหรือจะจ่ายตอนชำระหนี้เงินกู้งวดแรก ซึ่งจะทำให้ยอดเงินกู้ที่ต้องชำระเพิ่มขึ้นเนื่องจากได้รวมดอกเบี้ยสะสมไว้แล้ว

ไม่ว่าจะเป็นการชำระหนี้เงินกู้ประเภท Direct Unsubsidized Loans หรือ Direct Unsubsidized Loan เมื่อเริ่มชำระหนี้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ที่จ่ายต้องสูงกว่าจำนวนที่ขอกู้เนื่องจากจะต้องจ่ายดอกเบี้ย ซึ่งผู้ได้รับกู้อาจจะขอชำระหนี้เงินกู้ล่วงหน้าได้โดยไม่ถือเป็นการผิดสัญญา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

โอไบรอัน (O'Brien. 1995 : 2134) ได้ทำการศึกษาความเกี่ยวข้องการกู้ยืมเงินกับการสมัครเรียน ในระดับสูงและความตั้งใจที่จะกู้เงินของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายจะไม่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาที่มีค่าเล่าเรียนสูง แต่จะหาสถานศึกษาที่มีค่าเล่าเรียนถูกหรือหางานนอกเวลาทำ ในขณะที่นักศึกษากลุ่มที่มีความพยายามที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูง ได้พยายามแก้ปัญหาเรื่องการเงินโดยการกู้ยืมเงิน และคิดว่าเรื่องการเงินไม่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าเพศหญิงเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อมากกว่าเพศชาย

ทิโมธี (สมฤดี วงษ์สมิง. 2540 ; อ้างอิงมาจาก Timothy, 1996) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้ทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยฮุสตัน ในรัฐเท็กซัส โดยกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ชื่อ แสตนฟอร์ด เริ่มตั้งแต่ปี 1965 และในปัจจุบันปัญหาหลักที่เกิดขึ้นกับกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษามากขึ้น คือ การไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือการผิดสัญญาการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยฮุสตัน ทั้งหมดโดยทบทวนสมมติฐาน คือ ก่อนและหลังสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

1. ความแตกต่างในการเตรียมการสมัคร ของผู้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาใน 2 ลักษณะ ได้แก่ ผิดสัญญาแล้วไม่จ่าย และจ่ายคืนภายหลัง ซึ่งเป็นกลุ่มน้อยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่ำ และอยู่ในครอบครัวหลายคน

2. เมื่อนักศึกษาเข้าไปเรียนแล้วเกี่ยวกับการกู้ยืมเป็นครั้งแรก จำนวนเงินที่ได้รับหลักสูตรที่ศึกษา สมัครเรียนแบบไม่ต้องการคะแนนเฉลี่ยและนำตัวแปรที่สำคัญ ระหว่างปัจจัยข้อ 1 และข้อ 2 ไปหาจากสมการถดถอย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา จัดลำดับตามความสำคัญได้คือ เป็นผู้มีรายได้ต่อครอบครัวต่ำ ผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยต่ำเข้าศึกษาและกู้ยืมเป็นครั้งแรกและเข้าศึกษาแบบไม่ต้องการปริญญา

ไรท์ (Wright. 1997 : 177) การศึกษานี้ทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์กองทุนของรัฐและระดับของภาษีที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินอย่างเพียงพอและเสมอภาคแก่โรงเรียนของรัฐบาลในอินเดียนา โดยได้รับข้อมูลประกอบการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการกองทุนโรงเรียนสำนักงานภาษีและ

กรมสรรพากร และใช้ข้อมูลประกอบจากโรงเรียนรัฐบาลของอินเดีย 296 แห่งในช่วงปี 1990, 1991 และ 1992 การดำเนินงานกองทุนถูกพัฒนาจากรูปแบบกองทุนเดิม ซึ่งมีปัจจัยองค์ประกอบมากมายแต่การดำเนินงานกองทุนชนิดใหม่มีปัจจัยประกอบเพียง 5 ด้าน ภาษีรายได้ ภาษีการค้า และภาษีสินทรัพย์ อาจมีผลทำให้เกิดอัตราเพิ่ม รายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน กองทุนการรวมกองทุนเข้าด้วยกัน แหล่งภาษีต่างๆ ที่มีความก้าวหน้าอย่างมาก คือ การรวมที่ได้จากภาษีรายได้ที่มากที่สุดเข้าด้วยกันแหล่งของภาษีรายได้ที่เป็นส่วนเพิ่มเติมในการตั้งกองทุนโรงเรียนคือภาษีการค้าของท้องถิ่นและภาษีรายได้ของท้องถิ่น

ซูซาน (Susan. 1997 : 4632) ได้ศึกษาเรื่อง การผลิตสัญญาเงินยืมในสตรีศึกษากรณีสตรีอยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลง (สถานะ) ในวิทยุชุมชน พบว่า นักศึกษาที่ผลิตสัญญามักจะเป็นพวกที่เรียนไม่จบ เนื่องจากมีนักศึกษาผู้ใหญ่ (หญิง) เพิ่มขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้สำรวจว่า นักศึกษาหญิงมีผลิตสัญญามากน้อยเพียงใด

ในการศึกษาจากเอกสารหอจดหมายเหตุเกี่ยวกับนักศึกษาหญิงที่เข้าเรียนปี 1 ในปี 1989 ของวิทยาลัยชุมชน Brown Mackie เมือง Salina รัฐแคนซัส 91% ของนักศึกษาหญิงปี 1 ของวิทยาลัยแห่งนี้เป็นสตรีที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลงสถานะทุกคนจะกู้ยืมเงิน นักศึกษา (GSL) และ (SLS) ในตัวแปรต้น 16 ตัวที่ศึกษามีตัวแปร 6 ตัว ที่สตรีบอกว่าเปลี่ยน

จูดิช (Judish. 1997 : 396 – A) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการเพิ่มเงินยืมของนักศึกษา และเกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐที่มีต่อการศึกษาระดับสูง พบว่า เพื่อลดภาวะเงินหนี้จากการกู้ยืม นักศึกษาต้องลดวิชาเรียนลงเพื่อจะได้ใช้เวลาว่างทำงานหาเงินมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายวิธีนี้ จึงไม่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาที่มีหนี้ในระดับสูงจึงควรหาวิธีช่วยเหลือนักศึกษาด้วยวิธีอื่น เพื่อจะได้จบการศึกษาในเวลาอันสมควร

โซเมอร์ (Somers. 1998 : 116) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายเพื่อการศึกษา และรายจ่ายของโรงเรียน (คุณภาพการเงินของโรงเรียน) ตลอดระยะเวลา 30 ปี โรงเรียนมัธยมศึกษาว่าครึ่งหนึ่งของประเทศต้องใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและเคร่งครัดโรงเรียนเหล่านี้ประสบปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษีเรื่องที่ดินหรือแม้แต่ปัญหาเรื่องจุกจิกต่างๆ นานาซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ปัญหางบประมาณหรือการเงินของโรงเรียนเป็นผลมาจากสถานะเศรษฐกิจของประเทศ โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวนมากยิ่งประสบปัญหาค่าใช้จ่ายสูงจากผลสรุปการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต้องใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ใช้จ่ายอย่างสมเหตุสมผลไม่สุรุสุราย กล่าวคือ ต้องใช้จ่ายให้คุ้มค่านั้นเอง

ลอเรนซ์ (Lawrence. 1998 : 1093 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นหนี้เงินกู้กับรูปแบบการฝึกงานของนักศึกษาหรือไม่ ในสถาบันมหาวิทยาลัยจักษุ พบว่า การเป็นหนี้เงินกู้มีผลต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาหรือไม่ ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้มีกำหนดให้ส่งใช้เงินคืนภายใน 25-40 ปี หรือเมื่อมีงานทำ

ตัวแบบการวางแผนด้านการเงินที่ผู้ศึกษาทำขึ้นก็ไม่สามารถใช้ทำนายระดับความพอดีของหนี้ได้ การศึกษาด้านการผิดสัญญาเงินกู้ นักศึกษาจักษุแพทย์ไม่ค่อยผิดสัญญาและเงินกู้ก็ไม่มีผลกระทบในทางลบต่อนักศึกษา

สมมติฐานที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม คือ เมื่อระดับความเป็นหนี้จากเงินกู้เพื่อการศึกษามากขึ้น นักศึกษาจะมีทางเลือกทางการฝึกงาน/ประกอบอาชีพน้อยลง (ต้องปฏิบัติตามสัญญา) เหมือนนักศึกษาแพทย์ของไทย ซึ่งจบแล้วต้องไปทำงานใช้ทุน

สมมติฐานที่ 2 ยังมีหนี้จากเงินกู้มากขึ้น นักศึกษาแพทย์จะเลือกทำงานที่ตนเองไม่ชอบมากขึ้น

สมมติฐานที่ 3 โดยไม่คำนึงถึงระดับเงินกู้ประมาณ 1 ใน 5 ไม่เกิน 10 ปี นักศึกษาจักษุแพทย์จะได้ทำงานที่ตนเองชอบ

กลุ่มตัวอย่างแบบชั้นเป็นนักศึกษาจักษุแพทย์ใน 15 สถาบัน ตัวแปรตามคือ แผนการประกอบอาชีพที่ชอบ ตัวแปรต้น คือ ระดับของหนี้ สถานที่ปฏิบัติงาน ฐานะการจ้างทำงาน จำนวนปีการปฏิบัติงานและอายุของจักษุแพทย์ เพศ สถานะภาพสมรส

เทรซา (วชิรพงษ์ เดชแพง. 2544 ; อ้างอิงมาจาก Thresa. 1998.) ได้ศึกษาเรื่องการจัดหาเงินให้ยืมสำหรับนักเรียน การสำรวจความเชื่อมโยงระหว่างภาวะผู้นำ ความขยันและพฤติกรรมหลังจบการศึกษา พบว่า โครงการเงินกู้ยืมมีความสัมพันธ์ต่อผลประโยชน์ด้านภาวะผู้นำและความขยัน (ใช้วิเคราะห์แบบถดถอยใช้ตัวแบบเชิง Logistic) แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหลังจากออกจากมหาวิทยาลัย มีความแตกต่างระหว่างเพศ เชื้อชาติ ในความเห็นต่อความสัมพันธ์ของเงินกู้ยืมกับภาวะผู้นำ ความขยันและตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จ (การศึกษา) แต่นักเรียนระดับปริญญาโทจะแสดงปฏิกิริยาต่อเงินกู้ยืมในลักษณะเสียใจ กังวล คับข้องใจและโกรธนักศึกษาปริญญาโทมีความเห็นเชิงลบต่อเงินกู้ยืมในเรื่องการบริหารกองทุนดอกเบีย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจุบันคุณภาพชีวิต ความไว (ต่อการรับรู้) ของเงินกู้ โอกาสทางการศึกษา การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยของชาติ รัฐ และนโยบายด้านการเงิน

ไบรอน (Byron. 1998 : 3860-A) ได้ศึกษาเรื่องความช่วยเหลือทางการเงิน ผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อย สตรีและครอบครัวที่มีรายได้น้อย พบว่าชนกลุ่มน้อย สตรีและครอบครัวที่มีรายได้น้อย พบว่าชนกลุ่มน้อยและผู้ด้อยโอกากระหว่างกลางปี 1970 – กลางปี 1980 จบการศึกษาระดับสูงลดลงแต่คนผิวขาวมีจำนวนมากขึ้น

เหตุที่เงินกู้ยืมเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการผิดสัญญาเงินกู้ยืมมากขึ้นทำให้ผู้ด้อยโอกาสไม่รู้จักจะเริ่มขอเงินช่วยเหลืออย่างไร การเปลี่ยนแปลงระเบียบการกู้ยืมจากจัดเป็นทุนให้เปล่าเป็นเงินกู้ยืมทำให้บุคคลดังกล่าวเข้าใจถึงความช่วยเหลือนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอแนะแนวทางที่จะช่วยให้ชนกลุ่มน้อยในอเมริกาและผู้ด้อยโอกาสอเมริกาใช้บริการมากของรัฐได้มากขึ้น

โมฮัมเมด (Mohamed. 1998 : 1379 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และเงินทุนในประเทศกำลังพัฒนา : ศึกษาประเทศ Mali (มาลี) ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่สำคัญได้แก่ค่าใช้จ่ายตรง ค่าใช้จ่ายทางอ้อมและเงินทุน สำหรับตัวกำหนดค่าใช้จ่ายได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์มหภาค นโยบายการตัดสินใจ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาระดับสูงของประเทศทั้งช่วงเพิ่มขึ้นและลดลง โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปรหลายตัว พบว่าความตั้งใจเป็นตัวทำนายที่สำคัญของทัศนคติที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มต่างๆ จะมีทัศนคติต่อการค้ำหนุนต่างกัน ผลการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางทัศนคติของผู้บริหารที่มีเพศ ตำแหน่ง ยศ ต่างกัน

สรุปผลการศึกษา ค่าใช้จ่ายตรงเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของค่าใช้จ่าย ประเทศมาลี ต้องปรับเปลี่ยนการจัดทุนการศึกษาระดับสูงใหม่ ขณะนี้เงินเดือน 10% ได้มาจากค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษา ฉะนั้นนโยบายการใช้เงินทุนควรกำหนดเป็นช่วงๆ

จอห์นสัน (Johnson. 1999 ; 126) ได้ศึกษาผลดีที่นักเรียนได้รับจากการรับทุนการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ มลรัฐเท็กซัสได้มุ่งประเด็นให้เห็นผลดีที่บรรดานักเรียนได้รับทุนการศึกษา หรือกองทุนซึ่งเป็นการให้ทุนอย่างเป็นธรรม การให้ทุนทำให้ปัญหาค่าใช้จ่ายลดลง การให้ทุนแบบนี้คือการแบ่งโรงเรียนที่มีทั้งหมดในมลรัฐเท็กซัสตามขนาดและจำนวนของนักเรียนในโรงเรียนโดยแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการให้เงินกองทุนแก่นักเรียนก็แบ่งตามขนาดของโรงเรียนและนักเรียนเช่นเดียวกัน

สมชัย ฤชุพันธุ์และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2543) ได้ทำการวิเคราะห์แนวคิดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในต่างประเทศ โดยศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย รูปแบบ/วิธีการ แนวทางการดำเนินงานและระบบบริหารจัดการ ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. เกือบทุกประเทศที่ใช้ระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะให้เงินกู้ยืมเป็นการช่วยเหลือแก่นักเรียน นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ให้ทุนการศึกษา (ให้เปล่า) แก่นักเรียนที่ยากจนและศึกษาในระดับต่ำกว่าโดยตรง

2. วัตถุประสงค์ของการจัดการให้มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา แบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านสังคม เพื่อเพิ่มโอกาสให้คนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้เรียนต่อในระดับสูง นำไปสู่ความเท่าเทียมกันในสังคม และการกระจายรายได้ ด้านเศรษฐกิจ เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐที่อุดหนุนการศึกษา ขณะเดียวกันก็ช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดเก็บค่าเล่าเรียนที่ครอบคลุมต้นทุนการศึกษาที่แท้จริงในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น และยังทำให้กลุ่มนักเรียนที่สามารถรับภาระต้นทุนการศึกษาแบกรับภาระการศึกษาของตนมากขึ้น

3. ลักษณะเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

- เงินกู้ยืมที่รัฐบาลค้ำประกัน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยตามอัตราตลาด

- เงินกู้ยืมที่รัฐค้ำประกันและอุดหนุนอัตราดอกเบี้ยตามอัตราบางส่วน หรือเงินกู้ยืมที่คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราตลาด ตลอดระยะเวลาหนึ่งที่กำหนด

- เงินกู้ยืมที่รัฐบาลค้ำประกันและจ่ายดอกเบี้ยแทน

4. การบริหารจัดการเงินกู้ยืม มีการจัดแบ่งทั้งในระดับรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น มีเพียงไม่กี่ประเทศให้สถานบันการศึกษารับผิดชอบการบริหารจัดการเงินให้กู้ยืมเอง

งานวิจัยในประเทศ

นาททิพย์ ปัญจศิริ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ) พบว่า ปัญหาโครงสร้างการปล่อยเงินกู้ได้ไม่บรรลุเป้าหมาย อุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รายได้ครอบครัว อาชีพ ทักษะที่ไม่เอื้ออำนวยและผลการศึกษาของนักเรียนล้วนมีผลต่อการตัดสินใจไม่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และยังพบว่าอุปสรรคเกิดจากสถานศึกษาที่เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่ให้กู้เงิน การประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจในวิธีปฏิบัติที่กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ทำให้ไม่สามารถกู้เงินได้สะดวก

พัชรานุช ศรีประสิทธิ์ (2539. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “กองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา” โดยศึกษาประสิทธิภาพของกองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีผลประโยชน์ทางตรงกันข้าม คือเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์สามารถเล่าเรียนได้มากขึ้น และมีผลประโยชน์ทางอ้อม คือ นอกจากการศึกษาจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้ศึกษาเองแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

สมฤดี วงษ์สมิง (2540. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา” โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม นโยบายและวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพราะได้รับทุนส่วนใหญ่มาจากครอบครัว เกษตรกร ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2539 ยังไม่สามารถตอบสนองนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ในปีการศึกษา 2540 นักศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินมากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 19-28) ได้สรุปผลการติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากการรายงานผลจากทุกจังหวัด สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาการดำเนินงานกองทุน ฯ

1.1 เจ้าหน้าที่จังหวัด

1.1.1 ขาดความเข้าใจในการบริหารวงเงินจากกองทุนที่ได้รับแจ้งยอดจัดสรรให้คิดเป็นสองเท่าตลอดปีการศึกษาในหลายจังหวัด โดยในหลายจังหวัดได้บริหารวงเงินกองทุนตามยอดที่ได้รับแจ้งไว้เพียงเท่าเดียว ทำให้มีวงเงินให้นักเรียน นักศึกษากู้ยืมตลอดปีการศึกษาน้อย ส่งผลให้การบริหารวงเงินกองทุนในภาพรวมยังไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยเท่าที่ควร ทำให้นักเรียนที่ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืมได้รับผลกระทบไปด้วย อันเนื่องมาจากได้รับอนุมัติให้กู้ยืมน้อยในหลายราย

1.1.2 ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบนโยบายและข้อปฏิบัติมิได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่ผู้ปฏิบัติไม่ได้เข้าประชุมรับทราบนโยบายและข้อปฏิบัติ การถ่ายทอดสื่อความหมาย จึงไม่ชัดเจน

1.1.3 การดำเนินงานกองทุนฯ ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายต่างๆ และบุคลากรซึ่งในหลายจังหวัด เห็นว่าควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนบ้าง

1.1.4 ในหลายจังหวัดเห็นว่าเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ที่เกี่ยวกับรายได้ของผู้ปกครองต้องไม่เกิน 120,000 บาท ต่อปีนั้นไม่เหมาะสม

1.1.5 ระยะเวลาในการดำเนินงานกองทุนฯ ค่อนข้างกระชั้นชิด

1.1.6 การรายงานผลการดำเนินงานกองทุนฯ ค่อนข้างมีปัญหา มักไม่เป็นไปตามที่กำหนด เพราะมีสถานศึกษาบางแห่งยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น

1.1.7 ควรมีการอบรมชี้แจงในเรื่องของระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น

1.1.8 สถานศึกษาบางสังกัดมีระยะเวลาในการเปิด-ปิดภาคเรียนไม่พร้อมกัน ทำให้มีปัญหาในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการ ทำให้มีการรายงานผลช้า

1.2 เจ้าหน้าที่ธนาคาร พบว่า เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีปัญหาในการตรวจสอบสัญญากู้ยืมเงินบ้าง เพราะสัญญาที่จัดส่งมีข้อผิดพลาด ทำให้มีการแก้ไขบ่อยครั้ง ทำให้เสียเวลา

1.3 สถานศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.3.1 ขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงาน เช่น การจัดทำสัญญา ทำให้มีการแก้สัญญาหลายครั้ง

1.3.2 ผู้ปฏิบัติกับผู้ไปประชุมรับทราบนโยบายและข้อปฏิบัติเป็นคนละคนกัน มีการถ่ายทอดที่ไม่ชัดเจน ทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ

1.3.3 วงเงินที่ได้รับจัดสรรน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ที่ต้องการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ จึงใช้วิธีการเฉลี่ยวงเงินเพื่อให้นักเรียน กู้ยืมได้จำนวนรายมากขึ้น

1.3.4 การดำเนินการต่างๆ โดยเฉพาะการรับสมัครนักเรียน นักศึกษา และการพิจารณาให้กู้ยืมเงินนั้น มีเวลาในการปฏิบัติค่อนข้างกระชั้นชิดมากไป

1.3.5 ขั้นตอนและเอกสารในการยื่นเสนอขอกู้ยืมเงินมีมากเกินไป

1.3.5 สถานศึกษาบางแห่ง มีปัญหาในการกรอกรายละเอียดในสัญญากู้ยืมที่ธนาคารถือปฏิบัติต่างกัน

2. สภาพปัญหาในการในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ

2.1 นักเรียน นักศึกษา

2.1.1 นักเรียน นักศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกองทุนฯ ทั้งในด้านการจัดทำสัญญากู้ยืม การเบิกเงินกับธนาคาร การชดใช้เงินคืนกองทุนและอื่นๆ โดยเฉพาะการกรอกสัญญากู้ยืมเงิน มีการทำผิดสัญญากันมาก มีการแก้ไขหลายครั้ง ทำให้เสียเวลา

2.1.2 การจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน ส่วนใหญ่บิดา มารดาเป็นผู้ค้ำประกันให้ แต่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ต่างจังหวัดต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการนำบิดา มารดา มาลงคำประกันในสัญญาที่สถานศึกษา

2.1.3 นักเรียน นักศึกษา เห็นว่าได้รับเงินช้า ซึ่งในบางราย บิดา มารดาต้องไปกู้ยืมเงินจากนายทุนมาให้เป็นค่าเล่าเรียนกับสถานศึกษาที่เรียกเก็บเงินไปก่อนทำให้ได้รับความเดือดร้อน

2.1.4 นักเรียน นักศึกษาหลายคนเห็นว่าได้รับการกู้ยืมเงินน้อย ไม่พอใช้

2.1.5 นักเรียน นักศึกษา เห็นว่าเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ใช้ในการขอกู้ยืมเงินมีรายละเอียดและจำนวนมากเกินไป

2.1.6 นักเรียน นักศึกษาเห็นว่าเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืม ในเรื่องรายได้ของผู้ปกครองไม่เกิน 120,000 บาทต่อปีนั้น ควรพิจารณาถึงภาระรับผิดชอบของผู้ปกครองด้วย

2.2 ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา

โดยทั่วไปส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหาอะไรมากนัก เพราะการจัดทำเอกสารต่างๆ ในการขอกู้ยืมเงินนั้นนักเรียนนักศึกษาและสถานศึกษาช่วยกันจัดทำขึ้น ผู้ปกครองเพียงลงนามคำประกันและยินยอมเท่านั้น และมีข้อสงสัยคิดว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องกองทุน ซึ่งมีผู้ปกครองหลายรายไม่ทราบว่าบุตรของตนเองนั้นกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ปัญหาอื่นๆ เช่น ผู้ปกครองอยู่จังหวัดไกลๆ ไม่สะดวกเดินทางมาคำประกัน ผู้ปกครองบางรายหาผู้รับรองรายได้ยากเพราะไม่รู้จักใคร

3. สภาพปัญหาด้านอื่นๆ

3.1 ในสัญญากู้ยืมมิได้ระบุค่าที่พักที่สถานศึกษาเรียกเก็บ ซึ่งจะต้องโอนเงิน ในส่วนนี้เข้าบัญชีของสถานศึกษา

3.2 ในสัญญากู้ยืม มีการนำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษามารวมกับค่าครองชีพของนักเรียน นักศึกษาและค่าเฉลี่ยออกมาเป็นรายเดือน ซึ่งความจริงแล้ว ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาไม่ควรจ่ายเป็นรายเดือน

3.3 ขณะนี้มีนักเรียนนักศึกษา บางรายที่ได้กู้ยืมกองทุนไปแล้ว และได้ลาออกจาก การเป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะต้องมีการคืนเงินกองทุนที่ได้กู้ยืมไปแต่ยังไม่มี ความชัดเจน ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เงินคืน

3.4 การจัดสรรเงินกองทุนเป็นปีงบประมาณนั้น พบว่า มีปัญหามากเพราะ ปีงบประมาณกับการศึกษา มีระยะเวลาไม่สอดคล้องกัน การจัดสรรเงินกองทุนเป็นปีงบประมาณ แล้วให้ผู้ปฏิบัติบริหารทำให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติมาก

อนันต์ บำรุงไทยและคณะ (2541. บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “ผลสัมฤทธิ์การ ดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี 2541” โดยศึกษา สภาพการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ศึกษาความพึงพอใจการดำเนินงานกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ความพึงพอใจด้านกระบวนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา และความพึงพอใจด้านผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับ มาก

บรรพต ศรีชัย (2541 : 81-83) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพการดำเนินงานในขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นักเรียนและเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย โดยภาพรวมเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนการปฏิบัติที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การ ประกาศรับสมัครนักเรียนที่ประสงค์จะขอกู้ยืมเงิน การประชาสัมพันธ์เรื่อง กองทุนฯ ให้กับ นักเรียนได้ครอบคลุมและทั่วถึง ให้สามารถปฏิบัติงานถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนด ขั้นตอน ที่ปฏิบัติน้อยกว่าขั้นตอนอื่น คือ การเข้าประชุมชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของจังหวัดแต่ละปี การปฏิบัติ ตามแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานที่กระทรวงกำหนด โดยผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบและนักเรียน ต้องการให้มีการประชุมชี้แจง การดำเนินงาน กำหนดแผนและปฏิทิน การปฏิบัติงานให้เหมาะสม มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และให้มีการลดขั้นตอนการดำเนินงาน ที่ไม่จำเป็นออกไปด้วย

ในการประสานการดำเนินงานกองทุนฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การ ประสานงานในการปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ส่วนมากใช้วิธีการประชุมชี้แจงให้กับนักเรียน การให้ เจ้าหน้าที่สถานศึกษาเป็นผู้ติดตาม การใช้หนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร การใช้โทรศัพท์และ โทรสารโดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการประสานงานที่ดีและสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน คือ การประชุมชี้แจงการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ และอุปสรรคในการ ประสานงาน ได้แก่การสื่อความหมาย การขาดเครื่องมือสื่อสาร ความล่าช้าเนื่องจากระบบ ไปรษณีย์และการคมนาคม และการประสานความร่วมมือซ้ำซ้อน ในด้านความรู้ความเข้าใจในการ ดำเนินงาน โดยภาพรวม ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นักเรียน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะขั้นตอนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดทั้งนี้ต้องการให้มีการประชุม ชี้แจงการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติปีละ 1 ครั้ง ควรจัดทำคู่มือการดำเนินงาน

ที่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนแปลงน้อย รวมทั้งให้มีการประชุมชี้แจง ผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้ในการกู้ยืมและใช้จ่ายของนักเรียน

ในเรื่องการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินในระดับมาก โดยเห็นว่า หลักเกณฑ์ที่ใช้ประกอบพิจารณาอนุมัติให้กู้ยืมเงินที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ ฐานะครอบครัว อาชีพ ผู้ปกครอง หลักฐานที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองรายได้ของผู้ปกครอง และสำเนาบัตรของผู้กู้ยืมเงิน

กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษา ในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีค่าเฉลี่ยด้านการประชาสัมพันธ์ต่ำสุด ซึ่งหมายถึงการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ยังมีความต้องการดำเนินการเพิ่มขึ้น

บัณฑิต หงษ์ภักดี (2542 : 79 - 84) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลจากการวิจัยปรากฏว่า มีปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในชั้น ติดตามประเมินผลในระดับปานกลาง และการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะไม่มีการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายของนักเรียนผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการชำระเงินกู้ยืม ดังนั้นการติดตามการดำเนินงานกองทุนจึงเป็นกิจกรรมที่จำเป็นจะต้องปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือบทบาทหน้าที่ของนักเรียนนักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุน เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานกองทุนว่าดำเนินการถึงขั้นใดแล้วเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ได้รับความยุติธรรมเพียงใด เป็นต้น

เบญจวรรณ รอดแก้ว (2542 : 67-68) ได้ประเมินผลโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถาบันราชภัฏสกลนคร พบว่า นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนในระดับปานกลาง ควรได้มีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนให้มากกว่าที่เป็นอยู่โดยผ่านเสียงตามสายวิทยุวงจรปิดในสถาบัน และวิทยุกระจายเสียงต่างๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียน นักศึกษามีความเข้าใจในเรื่องของระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ และทราบข่าวสารล่วงหน้า เพื่อประโยชน์การกู้ยืมฯ นอกจากนี้ ควรมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ ของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองและนักศึกษาในวันทำสัญญากู้ยืมเงิน และควรจัดตัวอย่างแสดงการเขียนสัญญากู้ยืมเงินไว้ที่บอร์ดเพื่อให้นักศึกษาได้ดูเป็นตัวอย่าง และควรมีโครงการปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาผู้กู้ยืมเงิน เห็นคุณค่าของเงิน

วชิราวรรณ นาระคล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2541 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดสรรเงินกองทุน ด้านการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน ด้านการติดตามการดำเนินงานกองทุน ตามความเห็นของนักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานต่างๆ ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานกองทุนเท่านั้นที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

สุวัฒนา ฐิตวัณพงษ์ (2542 : 79-85) ด้านทำการศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการหน่วยทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ทัศนะศึกษา ที่มีต่อการจัดบริการของหน่วยทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการแนะนำให้คำแนะนำ ด้านการบริการ ด้านการบริหาร และด้านการทำสัญญากู้ยืมเงินและสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกันโดยรวม 4 ด้านและในแต่ละด้านว่า มีความเหมาะสมระดับปานกลาง สำหรับด้านการทำสัญญากู้ยืมและทำสัญญาค้ำประกัน นักศึกษามีทัศนะต่อการจัดบริการในระดับที่เหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นโครงการของรัฐบาล ดังนั้นข้อตกลงเพิ่มเติมต่อทำสัญญา จึงเป็นประโยชน์ให้กับผู้กู้ยืมเงินทั้งสิ้น

นอกจากนี้ จำนวนทุนและวงเงินที่ให้กู้ยืมมีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการกู้ยืมของนักศึกษา เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ ผู้ปกครองของนักศึกษาอาจถูกให้ออกจากงาน เลิกจ้าง ลดค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนสูงขึ้น ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น อุปกรณ์การเรียนแพงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนสูงขึ้น ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนและพัฒนาการด้านอื่นๆ ของนักศึกษา

ปรีสุทธิ์ หนูทอง (2543.บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์อุปสงค์ของเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย” โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย และพยากรณ์จำนวนเงินที่สอดคล้องกับอุปสงค์ที่จะเกิดขึ้นในอีก 5 ปีข้างหน้า (2543-2547) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่กำหนดอุปสงค์เงินกองทุนคือจำนวนนักเรียนนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงปริญญาตรี ส่วนปัจจัยอื่น ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของครอบครัวนักเรียนนักศึกษา และตัวแปรที่แสดงถึงผลของการเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยและโดยพยากรณ์ด้วยวิธี Double Exponential Smoothing พบว่าอุปสงค์ของเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี

พงษ์พันธ์ พลเยี่ยม (2543.บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดขอนแก่น” โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของคณะพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถานศึกษาในจังหวัด

ขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติงานมาก มีปัญหาในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระดับปานกลาง

ณรงค์ กุศลสร้าง (2543 : บทคัดย่อ) ปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยสอบถามจากคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 399 คน ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในระดับปานกลาง 1 ด้าน และระดับน้อย 5 ด้าน ในระดับปานกลาง คือ ด้านการติดตามการใช้จ่ายของผู้กู้ ซึ่งผู้ดำเนินการไม่สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินของผู้กู้ทุกรายได้ ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

วิสิทธิ์ สิ้นเฑา (2544 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9 โดยสอบถามจากคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 142 คน พบว่าการปฏิบัติงานด้านระบบประชาสัมพันธ์ข่าวสารกองทุนยังไม่มีประสิทธิภาพ จำนวนผู้สมัครขอรับทุนมีจำนวนมาก แต่จำนวนทุนที่ได้รับจัดสรรมีน้อย คณะกรรมการมีความลำบาใจในการคัดเลือก ผู้ปกครองไม่มาทำสัญญาตามที่กำหนด นักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินไม่มีวินัยในการใช้เงิน และความคาดหวังในการได้รับวงเงินกู้ยืมปีต่อไปไม่มีความแน่นอน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตัวแปรที่สำคัญสำหรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบไปด้วย นโยบาย มาตรฐานของนโยบาย การติดต่อสื่อสาร การบังคับใช้นโยบาย ลักษณะของหน่วยงาน สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ทศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ สภาพแวดล้อมทางการเมือง ผลการปฏิบัติ และจากรวบรวมที่เกี่ยวกับการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติประกอบไปด้วย ระเบียบ หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ การทำสัญญากู้ยืม การพิจารณาเลือกนักเรียนให้กู้ยืม การกำกับ ดูแลการใช้จ่ายเงินกองทุน การบริหารจัดการกองทุน การจัดสรรเงินกองทุน รายได้ของครอบครัว ทศนคติของผู้กู้ยืม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน การดำเนินงาน การบริการ ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติได้ตัวแปรที่สำคัญที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
2. ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
3. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ
4. กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
5. การประชาสัมพันธ์

6. ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ

ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาเป็นเด็กนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาได้ศึกษาต่อตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับปริญญาตรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3,888 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณจากสูตรคำนวณตัวอย่างของ Taro Yaname (บุญธรรม กิจปรีดา บริสุทธิ์ อ้างถึงในช่อทิพย์ บรมธนรัตน์และคณะ 2539 : 42)

$$\text{สูตรที่ใช้คือ } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้ = 0.75

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทั้งหมด 539 คน

$$n = \frac{539}{1+539(0.75)^2} = 133$$

2.2 นักเรียนที่ไม่ได้นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทั้งหมด 3,349 คน

$$n = \frac{3,349}{1+3,349(0.75)^2} = 168$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้จะมีทั้งหมดรวม 301 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถามข้อที่ 1 – 7 ลักษณะคำถามจะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Closed Form) เป็นแบบสอบถามที่เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งที่ตรงตามความเป็นจริงที่มีข้อมูลกำหนดมาให้ โดยมีลักษณะแบบ Multiple Choices คือเป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือกให้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ โดยเป็นแบบสอบถามข้อที่ 8 – 28 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด ก่อนข้างเห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด และข้อที่ 29 – 40 เป็นแบบสอบถามที่ให้เลือกตอบโดยมีลักษณะเป็นแบบ Multiple Choices คือเป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือกให้ตอบ ซึ่งครอบคลุมตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ดังนี้

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
2. ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
3. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ
4. กรรวิธีกรดําเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
5. การประชาสัมพันธ์
6. ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการกู้เงินกองทุนฯ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ โดยเป็นแบบสอบถามข้อที่ 41 – 43 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก

ที่สุด ก่อนข้างเห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด และข้อที่ 44 – 46 เป็นแบบสอบถามที่ให้เลือกตอบโดยมีลักษณะเป็นแบบ Multiple Choices คือเป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือกให้ตอบ

โดยคำถามในตอนี่ 2 ข้อที่ 8 – 28 และตอนี่3 ข้อที่ 29 – 40 มีการกำหนดคะแนนในแต่ละความหมายดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5 คะแนน	หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
ค่อนข้างเห็นด้วย	4 คะแนน	หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
เห็นด้วยปานกลาง	3 คะแนน	หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1 คะแนน	หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม มีดังนี้
ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีอยู่นั้นเหมาะสมดีแล้วในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีอยู่นั้นเหมาะสมดีแล้วในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีอยู่นั้นเหมาะสมดีแล้วในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีอยู่นั้นเหมาะสมดีแล้วในระดับน้อย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างขึ้นเองโดยวิธีการและขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ วารสาร ตำราเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบมาตราส่วนค่าของลิเคอร์ท (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 69)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของน่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหา สำนวน ภาษาที่ใช้เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์

5. ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วนำไปตรวจสอบความชัดเจนของภาษา เนื้อหา เพื่อความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษามาแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 30 คน แล้วทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability of Test) โดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยคำนวณจาก

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

โดยที่ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

k แทน จำนวนข้อสอบของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

จากการคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมเท่ากับ 0.878 สำหรับข้อคำถามที่ได้ค่าสหสัมพันธ์ต่ำ ผู้วิจัยจึงทำการเปลี่ยนแปลงลักษณะคำถามให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามที่ยังไม่ชัดเจน จากนั้นนำเสนอให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่ออนุมัติการนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการออกแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาจารย์ฝ่ายแนะแนวในแต่ละโรงเรียนช่วยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วอาจารย์ฝ่ายแนะแนวทำการรวบรวมแบบสอบถามและผู้วิจัยได้ไปปรับแบบสอบถามคืนที่อาจารย์ฝ่ายแนะแนวของแต่ละโรงเรียน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการลงรหัสในแบบสอบถาม เปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเป็นตัวเลข และทำการประมวลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. สถิติอนุมาน (inferential statistics) ใช้ในการศึกษาหาความแตกต่างของตัวแปร และการพยากรณ์ทำนายตัวแปร เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ หลังจากที่ถูกวิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 133 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 133 ชุด และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 168 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 168 ชุด คิดเป็น 100% ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (The Statistical Package the Social Sciences) และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางและคำสถิติ พร้อมกับคำอธิบายเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติประกอบกัน

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง

1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อาชีพของผู้ปกครอง		
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	9	6.8
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	12	9.5
1.3 รับจ้างทั่วไป	20	15.0
1.4 เกษตรกรรม	92	69.2
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	94	70.7
2.2 5,001-10,000 บาท	21	15.8
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	18	13.6
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	29	21.8
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	52	39.1
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	52	39.1
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		
4.1 บิดามารดา	99	74.4
4.2 บิดา	6	4.5
4.3 มารดา	19	14.3
4.4 ญาติพี่น้อง	9	6.8
5. การศึกษา		
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	38	28.6

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	46	34.6
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	49	36.8
6. ผลการเรียนรู้		
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	25	18.7
6.2 2.50 - 2.74	23	17.3
6.3 2.75 - 2.99	30	22.6
6.4 3.00 ขึ้นไป	55	41.4

จากตารางพบว่า

1. อาชีพผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 15.0 ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 9.5 และอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.8

2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.8 และรายได้ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.6

3. จำนวนบุตรในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่มีพี่น้องที่กำลังเรียนหนังสืออยู่รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย 2 คน และ 3 คน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.1 เท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม และนักเรียนที่เป็นลูกคนเดียวมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.8

4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ได้รับการอุปการะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากบิดามารดามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาคือ การได้รับอุปการะจากมารดา คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้รับการอุปการะจากญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 6.8 และได้รับการอุปการะจากบิดามีจำนวนน้อยที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 4.5

5. การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 34.6 และนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 28.6

6. ผลการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.75 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 22.6 เฉลี่ยตั้งแต่ 2.49 ลงไป คิดเป็นร้อยละ 18.7 และเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 2.74 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.3

2) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อาชีพของผู้ปกครอง		
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	75	44.7
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	32	19.0
1.3 รับจ้างทั่วไป	25	14.9
1.4 เกษตรกรรม	36	21.4
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	34	20.2
2.2 5,001-10,000 บาท	48	28.6
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	86	51.2

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	27	16.1
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	93	55.4
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	48	28.5
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		
4.1 บิดามารดา	128	76.2
4.2 บิดา	12	7.1
4.3 มารดา	19	11.3
4.4 ญาติพี่น้อง	9	5.4
5. การศึกษา		
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	65	38.7
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	62	36.9
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	41	24.4
6. ผลการเรียน		
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	43	25.5
6.2 2.50 - 2.74	29	17.3
6.3 2.75 - 2.99	31	18.5
6.4 3.00 ขึ้นไป	65	38.7

จากตารางข้างต้น พบว่า

1. อาชีพผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพที่รายได้ประจำต่อเดือนมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคือเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 21.4 ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 19.6 รับจ้างทั่วไปมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.9

2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือระหว่าง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.6 และรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.2

3. จำนวนบุตรในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องที่กำลังเรียนหนังสืออยู่รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย 2 คน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมาคือ 3 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.5 และนักเรียนที่เป็นลูกคนเดียวมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.1

4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ได้รับการอุปการะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากบิดามารดามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.2 รองลงมาคือ การได้รับอุปการะจากมารดาคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 11.3 ได้รับการอุปการะจากบิดาคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 7.1 และได้รับการอุปการะจากญาติพี่น้องมีจำนวนน้อยที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 5.4

5. การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 34.6 และนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 28.6

6. ผลการเรียน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาคือเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.49 ลงไป คิดเป็นร้อยละ 25.5 เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.75 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 18.5 และเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 2.74 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.3

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความสำเร็จในการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

2.1 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการนํานโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติในทัศนะของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 6 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	SD
1. ระดับความสำเร็จของนโยบายในทัศนะของนักเรียน		
ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	4.62	0.50
1.1 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนได้เรียนต่อจนจบปริญญาตรี	4.69	0.56
1.2 ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรี	4.62	0.66
1.3 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาต่ออย่างเท่าเทียมกัน	4.56	0.67
2. ระดับความสำเร็จของนโยบายในทัศนะของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	4.36	0.66
2.1 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนได้เรียนต่อจนจบปริญญาตรี	4.35	0.83
2.2 ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรี	4.35	0.82
2.3 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาต่ออย่างเท่าเทียมกัน	4.38	0.78

จากตารางข้างต้น พบว่า

1. นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งระดับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้

กู้ยืมเพื่อการศึกษาแต่ละประเด็นมีดังนี้ ประเด็นที่ 1 คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนจบถึงระดับปริญญาตรี ในประเด็นนี้ นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นที่ 2 คือ ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนจบถึงระดับปริญญาตรี ในประเด็นนี้ นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่ 3 คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาต่ออย่างเท่าเทียมกัน ในประเด็นนี้ นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ซึ่งระดับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแต่ละประเด็นมีดังนี้ ประเด็นที่ 1 คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนจบถึงระดับปริญญาตรี ในประเด็นนี้ นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่ 2 คือ ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนจบถึงระดับปริญญาตรี ในประเด็นนี้ นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก และประเด็นที่ 3 คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาช่วยให้นักเรียนที่กู้ยืมเงินได้มีโอกาสศึกษาต่ออย่างเท่าเทียมกัน ในประเด็นนี้ นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมากเหมือนกับสองประเด็นแรก

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ (N=301)

ประเด็น	นักเรียนกู้ยืม (n=133)		นักเรียนไม่ได้กู้ยืม (n=168)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ความสำเร็จของการนำนโยบาย	4.62	.50	4.36	.66	3.86	.000

จากตารางพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพต่อการกู้ยืมเงินกองทุนเงินฯ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีความเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ

2.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

2.3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=133)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		.993	.398
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	4.88		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	4.52		
1.3 รับจ้างทั่วไป	4.63		
1.4 เกษตรกรรม	4.61		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		2.504	.086
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.59		
2.2 5,001-10,000 บาท	4.57		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	4.87		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		2.155	.120
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	4.52		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	4.73		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	4.57		
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		3.021*	.033

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
4.1 บิดามารดา	4.68		
4.2 บิดา	4.77		
4.3 มารดา	4.33		
4.4 ญาติพี่น้อง	4.51		
5. การศึกษา		.173	.841
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	4.58		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	4.65		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	4.63		
6. ผลการเรียนรู้		.486	.693
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	4.54		
6.2 2.50 - 2.74	4.60		
6.3 2.75 - 2.99	4.60		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.68		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลในความแตกต่างทางด้านบุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบาย กล่าวคือ นักเรียนที่มีบิดามารดา / บิดา / มารดา / ญาติพี่น้อง เป็นผู้ที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาเป็นผู้ที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาเป็นผู้ที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษามีความคิดเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จมากกว่านักเรียนที่มีบิดา / มารดา และญาติพี่น้องเป็นผู้ที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา สำหรับในภาพรวมแล้วความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จ

2.3.1.1 ในส่วนของบุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีบุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันจากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	บิดามารดา	บิดา	มารดา	ญาติพี่น้อง
บิดามารดา	4.68				
บิดา	4.77				
มารดา	4.33	.3502 *	.4444*		
ญาติพี่น้อง	4.51				

1. ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีบิดามารดาเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา กับนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเดียว

2. ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษากับนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเพียงลำพัง

2.3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N= 168)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		1.850	.140
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	4.23		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	4.46		
1.3 รับจ้างทั่วไป	4.45		
1.4 เกษตรกรรม	4.49		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		3.250*	.041
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.40		
2.2 5,001-10,000 บาท	4.54		

ตาราง 9 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	4.24		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		.875	.419
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	4.20		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	2.40		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	4.38		
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.934	.426
4.1 บิดามารดา	4.39		
4.2 บิดา	3.38		
4.3 มารดา	4.12		
4.4 ญาติพี่น้อง	4.40		
5. การศึกษา		2.625	.075
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	4.25		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	4.51		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	4.39		
6. ผลการเรียนรู้		1.679	.173
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	4.29		
6.2 2.50 - 2.74	4.37		
6.3 2.75 - 2.99	4.19		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.49		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลในความแตกต่างทางด้านรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบาย กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท จะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นว่ นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

และตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป สำหรับในภาพรวมแล้วความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จ

2.3.2.1 ในส่วนของรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	< 5,000 บาท	5,001 – 10,000 บาท	10,001 บาท ขึ้นไป
< 5,000 บาท	4.40			
5,001 – 10,000 บาท	4.54			
10,001 บาท ขึ้นไป	4.24		.3005*	

ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ตารางที่ 10 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ (N=301)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ ของนโยบาย	นักเรียนที่กู้ยืม (n=133)		นักเรียนที่ไม่กู้ยืม (n=168)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครอง	1.43	.721	2.31	.789	-9.994**	.000
2. ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์	4.10	.732	3.85	.683	.595**	.003
3. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ	3.94	.570	3.59	.648	4.904**	.000
4. กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงิน	4.15	.592	4.02	.609	1.735	.084
5. การประชาสัมพันธ์	3.99	.725	3.78	.749	2.364*	.019
6. ทศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อกอง ทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	4.22	.525	4.12	.584	1.549	.122

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพต่อการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพต่อการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ และการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเห็นว่าปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ และการประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แต่ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติมากกว่านักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ส่วนปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและกรรมวิธีการดำเนินงานของ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักเรียนกู้ยืมเงินกองทุนฯ และไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

3.2.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=133)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		27.774**	.000
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	2.78		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	2.17		
1.3 รับจ้างทั่วไป	1.29		
1.4 เกษตรกรรม	1.23		
2. จำนวนบุตรในครอบครัว		4.063*	.019
2.1 เป็นบุตรคนเดียว	1.55		
2.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	1.58		
2.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	1.21		
3. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		6.247**	.001
3.1 บิดามารดา	1.39		
3.2 บิดา	2.50		
3.3 มารดา	1.47		
3.4 ญาติพี่น้อง	1.00		
4. การศึกษา		1.754	.177
4.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	1.37		
4.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	1.59		

ตาราง 11 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
4.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	1.33		
5. ผลการเรียนรู้		2.615	.054
5.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	1.56		
5.2 2.50 - 2.74	1.74		
5.3 2.75 - 2.99	1.30		
5.4 3.00 ขึ้นไป	1.31		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มี 3 ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยความแตกต่างด้านอาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน ปัจจัยที่ 2 คือ ปัจจัยด้านพี่น้องในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน นักเรียนมีความเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน ปัจจัยที่ 3 คือ ปัจจัยด้านบุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษาแตกต่างกัน

3.2.1.1 ในส่วนของอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพที่มีรายได้ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม ประจำต่อเดือน
อาชีพที่มีรายได้ ประจำต่อเดือน	2.78	

ธุรกิจส่วนตัว	2.17	.61*	
รับจ้างทั่วไป	1.29	1.49*	.88 *
เกษตรกรรม	1.23	1.55*	.94 *

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน กับนักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว
2. นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนกับนักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป
3. นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนกับนักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
4. นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับนักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
5. นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับนักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

3.2.1.2 ในส่วนของจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	เป็นบุตรคนเดียว	มีพี่น้องรวม 2 คน	มีพี่น้องรวม 3 คน	ขึ้นไป
เป็นบุตรคนเดียว	1.55				
มีพี่น้องรวม 2 คน	1.58				
มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	1.21	.34 *		.37 *	

1. ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ นักเรียนเป็นบุตรคนเดียวและกำลังศึกษาอยู่กับนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 3 คน ขึ้นไป

2. ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ นักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 2 คน กับนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 3 คน ขึ้นไป

3.2.1.3 ในส่วนของบุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีบุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	บิดามารดา	บิดา	มารดา	ญาติพี่น้อง
บิดามารดา	1.39		1.11 *		
บิดา	2.50				
มารดา	1.47		1.03 *		
ญาติพี่น้อง	1.00		1.50 *		

1. ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเพียงลำพัง กับนักเรียนที่มีบิดามารดาเป็นผู้อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาร่วมกัน
2. ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเพียงลำพัง กับนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเพียงลำพัง
3. ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเพียงลำพังกับนักเรียนที่มีญาติพี่น้องเป็นผู้อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

3.2.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=168)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		40.364**	.000
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	2.79		

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	2.44		
1.3 รับจ้างทั่วไป	1.76		
1.4 เกษตรกรรม	1.58		
2. จำนวนบุตรในครอบครัว		3.535	.082
2.1 เป็นบุตรคนเดียว	2.00		
2.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	2.38		
2.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	2.35		
3. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.504	.680
3.1 บิดามารดา	3.32		
3.2 บิดา	2.37		
3.3 มารดา	2.33		
3.4 ญาติพี่น้อง	2.00		
4. การศึกษา		2.285	.105
4.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	2.23		
4.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	2.24		
4.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	2.54		
5. ผลการเรียน		.917	.434
5.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	2.30		
5.2 2.50 - 2.74	2.45		
5.3 2.75 - 2.99	2.42		
5.4 3.00 ขึ้นไป	2.20		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียวที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยความแตกต่างด้านอาชีพของผู้ปกครอง กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

ความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนจะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนฯ มากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป และเกษตรกร

3.2.2.1 ในส่วนของอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร
อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	2.79				
ธุรกิจส่วนตัว	2.44	.35 *			
รับจ้างทั่วไป	1.76	1.03 *	.68 *		
เกษตรกร	1.58	1.20 *	.85 *		

ความคิดเห็นที่ต่างกันมีดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร
4. กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร

3.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

3.3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=133)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		.647	.586
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	4.4		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	4.16		
1.3 รับจ้างทั่วไป	4.45		
1.4 เกษตรกรรม	4.30		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		1.271	.284
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.35		
2.2 5,001-10,000 บาท	4.11		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	4.38		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		1.017	.365
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	4.20		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	4.41		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	4.29		
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		1.099	.352
4.1 บิดามารดา	4.32		
4.2 บิดา	4.50		
4.3 มารดา	4.13		
4.4 ญาติพี่น้อง	4.55		

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
5. การศึกษา		5.354**	.006
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	4.05		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	4.48		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	4.37		
6. ผลการเรียนรู้		.725	.539
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	4.18		
6.2 2.50 - 2.74	4.26		
6.3 2.75 - 2.99	4.40		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.37		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลในความแตกต่างด้านระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีความคิดเห็นว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน

3.3.1.1 ในส่วนของระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
มัธยมศึกษาปีที่ 4	4.05			
มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.48		.4365*	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4.37	.3249 *		

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ

1. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=168)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		1.513	.213
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	3.84		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	3.95		
1.3 รับจ้างทั่วไป	4.14		
1.4 เกษตรกรรม	4.11		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		1.764	.175
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.17		
2.2 5,001-10,000 บาท	3.95		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	3.88		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		2.312	.102
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	4.01		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	4.05		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	3.77		
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.626	.599

ตาราง 14 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
4.1 บิดามารดา	3.99		
4.2 บิดา	3.91		
4.3 มารดา	3.76		
4.4 ญาติพี่น้อง	4.11		
5. การศึกษา		1.158	.317
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	3.86		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	4.06		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3.98		
6. ผลการเรียนรู้		1.362	.256
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	3.88		
6.2 2.50 - 2.74	3.86		
6.3 2.75 - 2.99	3.87		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.11		

ผลการศึกษาในกลุ่มปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่พบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใดเลยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต่างกันอย่างมีความเห็นว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

3.4.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=133)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		1.200	.312
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	4.11		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	3.68		
1.3 รับจ้างทั่วไป	3.90		
1.4 เกษตรกรรม	3.97		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		1.554	.215
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.92		
2.2 5,001-10,000 บาท	3.85		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	4.15		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		.682	.508
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	3.93		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	3.88		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	4.01		
4. บุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.568	.637
4.1 บิดามารดา	3.96		
4.2 บิดา	3.93		
4.3 มารดา	3.92		
4.4 ญาติพี่น้อง	3.71		
5. การศึกษา		.713	.492
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	3.85		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	3.99		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3.96		
6. ผลการเรียน		.609	.610
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	3.84		
6.2 2.50 - 2.74	3.99		

ตาราง 15 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
6.3 2.75 - 2.99	3.88		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.00		

ผลการศึกษาในกลุ่มปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่พบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใดเลยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่วาระเบียบ หลักเกณฑ์ และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน เห็นว่าระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

3.4.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (N=168)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		3.960**	.009
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	3.46		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	3.48		
1.3 รับจ้างทั่วไป	3.80		
1.4 เกษตรกรรม	3.82		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		5.444**	.005
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.80		
2.2 5,001-10,000 บาท	3.72		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	3.43		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		.775	.463

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	3.73		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	3.55		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	3.58		
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.520	.669
4.1 บิดามารดา	3.56		
4.2 บิดา	3.78		
4.3 มารดา	3.61		
4.4 ญาติพี่น้อง	3.71		
5. การศึกษา		2.918	.057
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	3.44		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	3.66		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3.72		
6. ผลการเรียน		1.868	.137
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	3.60		
6.2 2.50 - 2.74	3.56		
6.3 2.75 - 2.99	3.37		
6.4 3.00 ขึ้นไป	3.70		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มี 2 ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยที่ 1 คือ ปัจจัยความแตกต่างด้านอาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นที่ว่าระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่ 2 คือ ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองแตกต่างกัน นักเรียนจะเห็นว่าระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน

3.4.2.1 ในส่วนของอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	อาชีพที่มีรายได้ ประจำต่อเดือน	ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป	เกษตรกรรม
อาชีพที่มีรายได้ ประจำต่อเดือน	3.46		.3467*	.3609*
ธุรกิจส่วนตัว	3.48			.3410*
รับจ้างทั่วไป	3.80			
เกษตรกรรม	3.82			

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

4.3.2.2 ในส่วนของรายได้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ปกครองมีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.80			
5,001-10,000 บาท	3.72			
10,001 บาทขึ้นไป	3.43	.3663 *	.2813 *	

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป

2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป

3.5 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

3.5.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (n=133)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		.550	.649
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	4.05		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	3.77		
1.3 รับจ้างทั่วไป	3.95		
1.4 เกษตรกรรม	4.04		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		4.12	.663
2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.03		
2.2 5,001-10,000 บาท	3.76		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	4.13		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		.412	.663
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	3.89		

ตาราง 17 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
3.2 มีเพื่อนร่วม 2 คน	4.02		
3.3 มีเพื่อนร่วม 3 คน ขึ้นไป	4.03		
4. บุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.372	.773
4.1 บิดามารดา	4.02		
4.2 บิดา	3.87		
4.3 มารดา	3.88		
4.4 ญาติพี่น้อง	4.13		
5. การศึกษา		2.006	.139
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	3.19		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	4.17		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3.19		
6. ผลการเรียนรู้		.161	.922
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	3.96		
6.2 2.50 - 2.74	3.95		
6.3 2.75 - 2.99	3.98		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.05		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาในกลุ่มปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่พบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใดเลยที่มีผลต่อความคิดเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต่างกันไป มีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3.5.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (n=168)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
1. อาชีพของผู้ปกครอง		2.185	.092
1.1 อาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือน	3.75		
1.2 ธุรกิจส่วนตัว	3.79		
1.3 รับจ้างทั่วไป	4.04		
1.4 เกษตรกรรม	4.07		
2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		5.918**	.003
ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.19		
2.2 5,001-10,000 บาท	3.94		
2.3 ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป	3.17		
3. จำนวนบุตรในครอบครัว		3.848*	.023
3.1 เป็นบุตรคนเดียว	3.92		
3.2 มีพี่น้องรวม 2 คน	3.98		
3.3 มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	3.63		
4. บุคคลที่อุปการะเกี่ยวค่าใช้จ่ายทางการศึกษา		.589	.623
4.1 บิดามารดา	3.89		
4.2 บิดา	3.68		
4.3 มารดา	3.76		
4.4 ญาติพี่น้อง	3.40		
5. การศึกษา		4.483*	.013
5.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	3.70		
5.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	4.07		
5.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3.84		
6. ผลการเรียน		1.955	.123
6.1 ตั้งแต่ 2.49 ลงไป	3.73		

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
6.2 2.50 - 2.74	3.75		
6.3 2.75 - 2.99	33.83		
6.4 3.00 ขึ้นไป	4.03		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มี 3 ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความคิดเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองแตกต่างกัน นักเรียนมีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่าง ปัจจัยที่ 2 คือ นักเรียนที่มีพี่น้องในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน นักเรียนมีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่ 3 คือ ปัจจัยด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่าง

3.5.2.1 ในส่วนของรายได้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ปกครองมีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.19			
5,001-10,000 บาท	3.94			
10,001 บาทขึ้นไป	3.71		.4790*	

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีดังนี้ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป

3.5.2.2 ในส่วนของจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	เป็นบุตรคนเดียว	มีพี่น้องรวม 2 คน	มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป
เป็นบุตรคนเดียว	3.92			
มีพี่น้องรวม 2 คน	3.98			
มีพี่น้องรวม 3 คน ขึ้นไป	3.63			.3485 *

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีดังนี้ นักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 2 คน กับนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 3 คน ขึ้นไป

3.5.2.3 ในส่วนของระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้ Multiple range test มีผลลัพธ์ดังนี้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.70			.3766 *
มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.07			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.84			

ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบาย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

โดยที่ Y แทน ความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
a แทน ค่าคงที่

- x_1 แทน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 x_2 แทน ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
 x_3 แทน ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ
 x_4 แทน กระบวนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 x_5 แทน การประชาสัมพันธ์
 x_6 แทน ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ

4.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากกลุ่มนักเรียนกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (n = 133)

ตัวแปรอิสระ	b	SE	Beta	t -test	Sig.
(ค่าคงที่)	3.365	0.362	-	9.301	0.000
ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ	0.297	0.085	0.293	3.512	0.001

F = 12.335 R Square = 0.086

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมการ

$$Y = a + b_6x_6$$

แทนค่า

$$Y = 3.365 x_6 \dots\dots\dots (1)$$

เมื่อ Y แทน ความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

a แทน ค่าคงที่

x_6 แทน ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้ คือ ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยอธิบายได้ร้อยละ 8.6 ส่วนปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ กระบวนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ ไม่สามารถที่จะอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติได้

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบาย

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (n = 168)

ตัวแปรอิสระ	b	SE	Beta	t -test	Sig.
(ค่าคงที่)	1.706	0.535	-	4.830	0.000
ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ	0.503	0.081	0.439	6.195	0.000
ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ	0.163	0.073	0.158	2.228	0.027
F = 29.512		R Square = 0.263			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมการ

$$Y = a + b_6x_6 + b_3x_3$$

แทนค่า

$$Y = 2.472 + 0.503 X_6 + 0.293 X_3 \quad b_6x_6 + b_3x_3 \dots\dots\dots (2)$$

เมื่อ Y แทน ความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

a แทน ค่าคงที่

x_3 แทน ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ

x_6 แทน ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้ คือ ระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับ ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อการกู้เงินกองทุนฯ โดยอธิบายได้ร้อยละ 26.3 ส่วนปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ ไม่สามารถที่จะอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติได้

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ สมการที่ (1) และ (2) แล้วพบว่า การเรียงลำดับที่เข้าสมการของตัวแปรในสมการที่ (2) จะมีตัวแปรที่เข้าสมการ 2 ตัวแปร คือ ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ และตัวแปรที่เข้าสมการเป็นตัวสองคือ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ ส่วนสมการที่ (1) มีตัวแปรที่เข้าสมการเพียงตัวเดียวคือ ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ ทำให้สามารถที่จะเลือกสมการที่ดีที่สุด ในการอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ สมการดังกล่าวคือ สมการที่ (2) ซึ่งผลจากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านทักษะคตินักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดีที่สุด และปัจจัยด้านระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้รองลงมา ส่วนปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ไม่มีอิทธิพลและไม่สามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับความสำเร็จของนโยบาย แสวงหาปัจจัยที่มีอิทธิพลสามารถอธิบายหรือหรือพยากรณ์ความสำเร็จของการน่านโยบายไปปฏิบัติ โดยมีสมมติฐานการวิจัยเป็นแนวทางในการทดสอบ วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (non-experimental design) ด้วยการเก็บข้อมูลการวิจัยภาคสนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 301 แบ่งเป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 133 คน และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 168 คน

ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรตาม คือความสำเร็จของการน่านโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย (1)นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาเป็นเด็กนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้น้อยและนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาได้ศึกษาต่อตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรี สำหรับตัวแปรอิสระมี 6 ตัวแปรคือ (1) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

(2) ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ (3) ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ (4) กระบวนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (5) การประชาสัมพันธ์ (6) ทักษะคตินของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการกู้เงินกองทุนฯ

เครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เครื่องมือนี้ได้ผ่านการศึกษาค้นคว้าหาความถูกต้องของการวัด (Validity) และได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดอย่างละเอียด เพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่สามารถวัดสิ่งที่เราต้องการวัดอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง แล้วนำผลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อถือได้ หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ Alpha 0.848 และได้ทำการปรับปรุงแก้ไขคำถามให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อาศัยอาจารย์ฝ่ายแนะแนวในแต่ละโรงเรียนช่วยแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียน และทำการรวบรวมแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนที่อาจารย์ฝ่ายแนะแนวของแต่ละโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยง

เบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลระดับก้าวหน้า ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

สรุปผลการวิจัย

1. การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติมีแนวโน้มไปในทางที่ดี
2. ความแตกต่างทางสถานภาพของนักเรียน ระหว่างนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. ในภาพรวมปรากฏว่า ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ กรรณวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ 2.ทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อการกู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การค้นพบ

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยส่วนใหญ่ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 15.0 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.8 จำนวนพี่น้องที่กำลังเรียนหนังสืออยู่รวมทั้งตัวนักเรียนส่วนใหญ่มี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ 3 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.1 ส่วนบุคคลที่อุปการะเกี่ยว

ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส่วนใหญ่คือ บิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาคือ การได้รับอุปการะจากมารดา คิดเป็นร้อยละ 14.3 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 34.6 ด้านผลการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.75 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 22.6

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยส่วนใหญ่เรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคือเกษตรกรกรรม คิดเป็นร้อยละ 21.4 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวนพี่น้องที่กำลังเรียนหนังสืออยู่รวมทั้งตัวนักเรียนส่วนใหญ่มี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมาคือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ส่วนบุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส่วนใหญ่ คือ บิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 76.2 รองลงมาคือ การได้รับอุปการะจากมารดา คิดเป็นร้อยละ 11.3 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 34.6 ด้านผลการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาคือเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.75 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 18.5 ด้านความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนส่วนใหญ่ความคาดหวังที่จะศึกษาต่อให้จบระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาคือปริญญาตรี ด้านการสนับสนุนด้านการเงินจากบิดามารดาเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนจนจบระดับการศึกษานี้ นักเรียนที่คาดว่าบิดามารดาจะสนับสนุนด้านการเงินให้นักเรียนได้เรียนจนจบระดับการศึกษานี้ระดับระดับปานกลางมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคาดว่าบิดามารดาจะให้การสนับสนุนการเงินให้เรียนต่อได้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.8

2. ระดับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ในทัศนะของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และในทัศนะของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ซึ่งหมายความว่าระดับความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ในทัศนะของนักเรียน เห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

3. จากการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกับผลสำเร็จของนโยบายพบว่า

3.1 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใน ความแตกต่างทางด้านบุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำเร็จของนโยบาย กล่าวคือ นักเรียนที่มีบิดามารดา / บิดา / มารดา / ญาติพี่น้อง เป็นผู้ ที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของนโยบายแตกต่างกัน สำหรับในภาพรวมแล้วความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความเห็นว่า นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่า นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จมาก

3.2 นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วน บุคคลในความแตกต่างทางด้านรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำเร็จของนโยบาย กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ ของนโยบายแตกต่างกัน สำหรับในภาพรวมแล้วความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ แตกต่างกัน มีความเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จที่ไม่แตกต่าง กัน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จมาก

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบาย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพต่อการกู้ยืมเงินกองทุนเงินฯ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนที่มี สถานภาพต่อการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของ นโยบายและวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ และการประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีความเห็นว่าปัจจัยด้าน ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ และการ ประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาไปปฏิบัติมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ แต่ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติมากกว่านักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส่วนปัจจัย ด้านทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและกรรมวิธีการ ดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และไม่ได้กู้ยืม เงินกองทุนฯ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

5.1 ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มี 3 ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยดังกล่าวคือ 1. ปัจจัยความแตกต่างด้านอาชีพของผู้ปกครอง 2. ปัจจัยที่มีด้านพี่น้องในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน และ 3. ปัจจัยด้านบุคคลที่อุปการะค่าใช้จ่ายทางการศึกษาแตกต่างกัน

5.2 ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียวที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยความแตกต่างด้านอาชีพของผู้ปกครอง กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นที่ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนจะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำต่อเดือนเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป และเกษตรกร

6. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

6.1 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลในความแตกต่างด้านระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีความคิดเห็นถึงความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน

6.2 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใดเลยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีความเห็นถึงความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

7. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

7.1 ผลการศึกษาในกลุ่มปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่พบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใดเลยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่วาระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต่างกันไป เห็นว่าระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

7.2 ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มี 2 ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความคิดเห็นที่วาระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยที่ 1 คือ ปัจจัยความแตกต่างด้านอาชีพของผู้ปกครอง กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพที่ต่างกันไปจะมีความคิดเห็นที่วาระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่ 2 คือ ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันไปจะมีความคิดเห็นที่วาระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน

8. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

8.1 ผลการศึกษาในกลุ่มปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่พบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลใดเลยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต่างกันไป มีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

8.2 ผลการศึกษาในกลุ่มของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มี 3 ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความคิดเห็นที่ว่าการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน ปัจจัยที่ 2 คือ ปัจจัยด้านพี่น้องในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่ 3 คือ ปัจจัยด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน

9. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์เชิงถดถอย พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติได้ดีที่สุด และปัจจัยด้านระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติได้รองลงมา ส่วนปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ไม่ได้มีอิทธิพลและไม่สามารถอธิบายความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติ

การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์การจัดอันดับการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

วัตถุประสงค์	อันดับ 1 ร้อยละ (จำนวน)	อันดับ 2 ร้อยละ (จำนวน)	อันดับ 3 ร้อยละ (จำนวน)
1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาส ในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน	22.3 (67)	33.9 (102)	43.9 (132)
2. ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษา ต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับ ปริญญาตรี	20.3 (61)	41.2 (124)	38.5 (11)
3. ช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจน รายได้น้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้กู้ยืมสำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการ ศึกษา	57.5 (173)	24.6 (74)	17.9 (54)

จากการตอบคำถามเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย พบว่า กองทุนฯ ได้ช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจน รายได้น้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมสำหรับเป็นค่าเล่าเรียนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือวัตถุประสงค์เรื่องกองทุนฯ ได้ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอันดับ 2 และ

กองทุนฯ ได้ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรีได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอันดับ 3

ความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสาเหตุให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จ

ตาราง 22 ร้อยละในการจัดอันดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสาเหตุให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จ (n=301)

ปัจจัย	อันดับ					
	1	2	3	4	5	6
	ร้อยละ(จำนวน)	ร้อยละ(จำนวน)	ร้อยละ(จำนวน)	ร้อยละ(จำนวน)	ร้อยละ(จำนวน)	ร้อยละ(จำนวน)
1. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	27.2 (82)	16.3 (49)	14.6 (44)	12.0 (36)	13.0 (39)	16.9 (51)
2. ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์	9.6 (29)	20.6 (62)	28.2 (85)	19.6 (59)	18.3 (55)	3.7 (11)
3. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ	13.6 (41)	21.3 (64)	18.9 (57)	22.9 (69)	13.6 (41)	9.6 (29)
4. กระบวนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	23.9 (72)	12.3 (37)	10.6 (37)	13.0 (39)	12.3 (37)	27.9 (84)
5. การประชาสัมพันธ์	11.6 (35)	17.6 (53)	19.9 (60)	19.6 (59)	21.6 (65)	9.6 (29)
6. ทักษะคตินักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อกองทุนฯ	14.0 (42)	13.0 (39)	9.0 (27)	13.3 (40)	19.9 (60)	30.9 (60)

จากการตอบคำถามเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสาเหตุให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จ พบว่า ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัญหาและส่งผลทำให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จเป็นอันดับ 1 อันดับที่ 2 ของปัจจัยที่ทำให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จคือ ปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อันดับที่ 3 คือปัจจัยด้านทัศนคติของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อกองทุนฯ

ในส่วนของการเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จ พบว่า

1. ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง มีข้อเสนอแนะดังนี้
 - ควรมีการตรวจสอบรายได้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ยื่นแบบฟอร์มขอกู้เงิน 25 (38.47%)
 - ควรให้กู้แต่ผู้ที่มีฐานะยากจนและต้องการเงินจริง ๆ 40 (61.53%)

2. ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
 - วัตถุประสงค์ของนโยบายมีความชัดเจนอยู่แล้ว 46 (58.97%)
 - โรงเรียนควรแจ้งวัตถุประสงค์ของกองทุนฯให้นักเรียนทราบและเข้าใจมากกว่านี้ 23 (29.49%)
 - โรงเรียนควรแจ้งวัตถุประสงค์ของกองทุนฯให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจมากกว่านี้ 9 (11.54%)
3. กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ
 - การดำเนินการให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ของโรงเรียนควรมีความเข้มงวดและรวดเร็วมากกว่านี้ 43 (58.90%)
 - การดำเนินงานของกองทุนฯ ในโรงเรียนดีอยู่แล้ว 30 (41.10%)
4. การประชาสัมพันธ์
 - ควรมีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดเกี่ยวกับการกู้ยืมให้นักเรียนทราบ และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 57 (58.16%)
 - ควรมีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดเกี่ยวกับการกู้ยืมให้ผู้ปกครองทราบ 6 (6.13%)
 - การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนดีอยู่แล้ว 35 (35.71%)
5. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ
 - ควรกำหนดรายได้ของผู้ปกครองให้ต่ำกว่านี้ 12 (17.91%)
 - ไม่ควรมีระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับมากเกินไป 36 (53.73%)
 - ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับที่มีอยู่เหมาะสมดีแล้ว 19 (28.36%)
6. ทักษะของครูผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ
 - ควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ให้กับครูผู้ปกครองและนักเรียน 54 (63.53%)
 - นักเรียนและผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อกองทุนฯ อยู่แล้ว 31 (36.47%)

อภิปรายผล

จากการวิจัย พบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ เมื่อพิจารณาในกลุ่มของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักเรียนเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.62) และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ก็เห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษาประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.36) ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดนั้นประสบผลสำเร็จ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ได้บรรลุวัตถุประสงค์มุ่งหมายที่ตั้งไว้ หากพิจารณาผลของการปฏิบัติงานของกองทุนฯ แต่ละเรื่องพบว่า

1.1 กองทุนฯ ได้ให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนได้มีรายได้น้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืม สำหรับเป็นค่าเล่าเรียนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอันดับหนึ่ง ในวัตถุประสงค์เรื่องนี้กลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าได้บรรลุผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.69) ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายข้อนี้ได้บรรลุผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.35) กล่าวได้ว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ช่วยให้เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนได้มีเงินใช้จ่ายเป็นค่าเล่าเรียน ซึ่งในวัตถุประสงค์ข้อนี้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าระดับของการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อนี้ ในกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินเป็นนักเรียนที่ได้รับประโยชน์จากการกู้ยืมเงินกองทุนฯ โดยตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวยากจนได้มีรายได้น้อย (ดูได้จากรายได้ของผู้ปกครอง ในกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.7 ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.2)

1.2 กองทุนฯ ได้ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอันดับสอง ในวัตถุประสงค์เรื่องนี้กลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายเรื่องนี้บรรลุผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.56) ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเห็นว่วัตถุประสงค์ของนโยบายข้อนี้ได้บรรลุผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.35) กล่าวได้ว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ช่วยให้นักเรียนที่มาจากครอบครัวยากจนได้มีรายได้น้อยได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเหมือนกับเด็กนักเรียนที่พ่อแม่มีฐานะดีมีกำลังทรัพย์ที่จะส่งบุตรหลานได้เรียนต่อในระดับสูง ซึ่งกองทุนฯ นี้ได้ให้โอกาสเด็กนักเรียนที่พ่อแม่มีฐานะยากจนได้มีโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กนักเรียนที่มีพ่อแม่มีฐานะทางการเงินดี

1.3 กองทุนฯ ได้ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรีได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอันดับสาม ในวัตถุประสงค์เรื่องนี้กลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายเรื่องนี้บรรลุผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.62) ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเห็นว่วัตถุประสงค์ของนโยบายข้อนี้ได้บรรลุผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.38) กล่าวได้ว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นซึ่งจากเดิมพ่อแม่อาจมีกำลังให้เรียนเพียงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พอจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็ไม่ได้เรียนต่อ แต่เมื่อได้กู้ยืมเงินจากกองทุนฯ นักเรียนก็ได้เรียนต่อ

สูงขึ้นจนถึงระดับปริญญาตรี ดังนั้นจึงถือได้ว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ช่วยให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรีอย่างมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่านักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่โรงเรียนนำมาปฏิบัติมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันคืออยู่ในระดับมาก ซึ่งก็อาจกล่าวได้ว่า กองทุนฯ นี้ได้ให้ประโยชน์ให้กับนักเรียนที่กู้ยืมฯ และนักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวมาที่ยากจน ซึ่งตรงกับเป้าหมายของกองทุนฯ ที่ต้องการให้เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ส่วนเหตุผลที่ทำให้นโยบายประสบความสำเร็จเนื่องมาจาก นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นนโยบายสวัสดิการทางสังคม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อยขาดแคลนทุนทรัพย์ทางการศึกษาโดยให้กู้ยืมเป็นค่าเล่าเรียนเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการครองชีพที่จำเป็นระหว่างการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่ยากจนสามารถได้รับการศึกษาในระดับสูงได้เต็มศักยภาพ เป็นการสร้างความเสมอภาคทางสังคมและยกระดับชีวิตของคนในสังคม ซึ่งเป็นการจัดสรรให้นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อยได้รับประโยชน์โดยตรง

โดยสรุปแล้วการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จเพราะจะเห็นได้ว่าจากกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์จากกองทุนฯ โดยตรงต่างก็เห็นว่านโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่โรงเรียนนำมาปฏิบัติมีประสิทธิภาพ และจากกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากกองทุนฯ ก็เห็นว่านโยบายนี้ประสบความสำเร็จเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทความในหนังสือพิมพ์มติชน เรื่อง จาก “กยศ.” ถึง “กรอ.” รัฐใช้เงินกว่า 2 แสนล้าน อุ้มนักเรียนยากจนเกือบ 3 ล้านคน (2549, 21 กุมภาพันธ์) ในระยะเวลา 10 ปีของการดำเนินงานกองทุน กยศ. สามารถช่วยนักเรียนฐานะยากจน ครอบครัวมีรายได้น้อยไม่เกิน 1.5 แสนบาทต่อปี ได้เรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ขึ้นไปจนถึงนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้กู้เงินเรียนไปแล้วรวมทั้งสิ้น 2,656,106 คน คิดเป็นเงินกู้ยืม 221,360,742,263.22 บาท และขณะนี้ผู้กู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้คือนักเรียนรวม 1,209,185 คน คิดเป็น 45.73% ของผู้กู้ทั้งหมด รวมเป็นเงิน 93,944,861,151.27 บาท หรือ 42.62% ของจำนวนหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ โดยในจำนวนนี้มีผู้ที่มาชำระหนี้แล้วประมาณ 70% ซึ่งจากตัวเลขที่ปรากฏนี้ถือว่าผลการดำเนินงานของ กยศ. นั้นสามารถช่วยให้นักเรียนที่ยากจนได้เรียนสูงขึ้นเป็นจำนวนมากและถือได้ว่านโยบายนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในระดับหนึ่ง

2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ปรากฏผลดังนี้

2.1 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สูงกว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ กล่าวได้ว่า อาจจะเป็นเพราะนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีผู้ปกครองที่รายได้สูงเกิน 150,000 บาทต่อปี ซึ่งการกำหนดรายได้ของครอบครัวของผู้ที่ต้องการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ต้องรายได้ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี มีปัญหาต่อนักเรียนที่ต้องการกู้ยืมเงินเพราะว่าผู้ปกครองมีรายได้เกิน 150,000 บาทต่อปี ในความเป็นจริงแล้วครอบครัวที่ผู้ปกครองมีรายได้เกิน 150,000 ต่อปี มีบุตรมากกว่า 1 คนและกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ รายได้ระดับ 150,000 ต่อปี ย่อมไม่เพียงพอที่จะช่วยสนับสนุนการศึกษาให้บุตรทุกคนได้อย่างราบรื่น แต่ก็ไม่สามารถกู้เงินกองทุนฯ นี้ได้แม้จะมีความต้องการกู้เงินกองทุนฯ ดังนั้นในการพิจารณาให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ถ้านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้เกิน 150,000 บาทต่อปี ต้องการที่จะกู้ยืมเงินกองทุนฯ ก็ควรที่จะมีการพิจารณาให้นักเรียนเหล่านั้นกู้ยืมเงินได้แต่จะต้องนำจำนวนหนี้สินของผู้ปกครอง และจำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ มาพิจารณาประกอบด้วย (ซึ่งดูได้จาก ทั้งนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ต่างเห็นว่าถ้านักเรียนที่มีผู้ปกครองหรือบิดามารดาที่มีรายได้รวมกันเกิน 150,000 บาทต่อปี ต้องการที่จะกู้ยืมเงินกองทุนฯ ในการพิจารณารายได้ของผู้ปกครองก็ควรนำสิ่งอื่นมาพิจารณาร่วมด้วย คิดเป็นร้อยละ 81.4 ส่วนสิ่งที่ควรนำมาพิจารณาด้วย ได้แก่ จำนวนหนี้สินของผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 51.5 และจำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ คิดเป็นร้อยละ 72.1)

2.2 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะหากมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และมีการถ่ายทอดที่ดี จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันนำไปสู่ขั้นตอนการบริหารจัดการและการปฏิบัติได้ประสพผลสำเร็จตามต้องการ ซึ่งผลการวิจัย

ดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ที่ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย ในการใช้วัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นเป้าหมายที่จะต้องทำให้บรรลุผลสำเร็จ และยังใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการกระทำหรือกิจกรรมของผู้ปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงตามนโยบายนั้น และผลการวิจัยครั้งนี้ก็ยังพบว่า ในกลุ่มของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้ทราบวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ คิดเป็นร้อยละ 98.5 ส่วนในกลุ่มของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ทราบวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ คิดเป็นร้อยละ 93.5 จะเห็นได้ว่านักเรียนที่ทราบวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ทั้งในกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และกลุ่มของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ นั้นมีจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้นมีความชัดเจนเข้าใจง่ายและทางโรงเรียนเองก็แจ้งวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ให้นักเรียนทราบอย่างละเอียดและทั่วถึง

2.3 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เป็นผู้ผ่านกระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนฯ และได้ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ ของกองทุนฯ มาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นด้านการหาเอกสารมาเป็นหลักฐานประกอบการทำสัญญากู้ยืมเงิน การพิจารณาให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ จากคณะกรรมการสถานศึกษา การทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนฯ ทำให้นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ทราบความสำคัญของระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับของกองทุนฯ ที่ต้องปฏิบัติ และทราบปัญหาต่างๆ ในขั้นตอนการขอกู้ยืมเงิน มากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ จึงทำให้นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ

2.4 นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานกองทุนฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ และเห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานกองทุนฯ ในหลายรูปแบบ เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ การกระจายเสียงตามเสียงตามสาย การเรียกประชุม การประชาสัมพันธ์เมื่อเข้าแถว หรือผ่านทางอาจารย์แนะแนว/อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากในการนำนโยบายกองทุนฯ ไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย เพราะว่าการประชาสัมพันธ์จะเป็นงานแรกที่โรงเรียนต้องนำมาปฏิบัติหากสามารถปฏิบัติได้ดีมี

ประสิทธิภาพย่อมสามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการต่างๆ ในการปฏิบัตินโยบายกองทุนฯ ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิโรจน์ มีแก้วและคณะ (2540 : 50-54) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ต้องประชาสัมพันธ์งานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบโดยทั่วกัน โดยอาจจะใช้รูปแบบการออกแนะแนวการศึกษาการศึกษาเคลื่อนที่ การจัดทำเอกสารแผ่นพับ ใบปลิว การออกกระจายเสียงตามสายในหมู่บ้าน สถานีวิทยุการประกาศข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ การประชาสัมพันธ์แก่นักเรียนในตอนเช้าแถวและจัดทำป้ายประกาศหรือรูปแบบอื่นๆ

3. ผลการวิเคราะห์เชิงถดถอย ในการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระทุกตัวกับตัวแปรตาม ที่พบว่า ตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามสูงสุด คือ ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ รองลงมา คือ ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ ซึ่งสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การค้นพบนี้ มีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังนี้

ปัจจัยด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติมากที่สุด เมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น ซึ่งหมายความว่า หากผู้ปกครองและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกองทุนฯ ก็ส่งผลให้นโยบายนี้ประสบความสำเร็จมาก ซึ่งปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ เนื่องจาก การที่ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อกองทุนฯ แล้วผู้ปกครองก็จะสนับสนุนนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยการให้บุตรหลานกู้ยืมเงินกองทุนฯ ไปเป็นค่าใช้จ่ายทางการศึกษาซึ่งถ้านักเรียนเองมีทัศนคติที่ดีต่อกองทุนฯ เมื่อผู้ปกครองให้กู้เงินกองทุนฯ นักเรียนเองก็เต็มใจที่จะกู้เงิน แต่ถ้าหากผู้ปกครองมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกองทุนฯ ผู้ปกครองเองก็คงไม่เห็นด้วยกับนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และไม่สนับสนุนให้นักเรียนจะกู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ นโยบายไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ก็ยังพบว่า ในกลุ่มของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ต่างก็มีทัศนคติที่ดีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งดูได้จากในกลุ่มของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เห็นด้วยกับการจัดให้มีโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.70) ส่วนในกลุ่มของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ก็เห็นด้วยกับการจัดให้มีโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.41) จะเห็นได้ว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มต่างก็เห็นด้วยกับการจัดให้มีโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและก็นับสนับสนุนให้มีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้วย ดังนั้น ปัจจัยด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อกองทุนฯ จึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติสูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ แวน ฮอร์น (ศุภชัย ยาวะประภา : 2544 ; อ้างอิงมาจาก Van Meter and Van Horn : 1975) ที่ว่า นโยบายที่นำไปปฏิบัติจะต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากนโยบายนั้น เพราะประชาชนและกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ จะมีอิทธิพลต่อ

กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างอิสระ การสนับสนุนหรือการคัดค้านจากประชาชนและกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของข้าราชการในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นอกจากนั้น การสนับสนุนหรือคัดค้านจากประชาชนและกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จะมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจของข้าราชการที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งถ้าหากประชาชนและกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์สนับสนุนนโยบายนั้นแล้วการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติก็จะประสบผลสำเร็จได้ง่าย

ปัจจัยด้านระเบียบ หลักเกณฑ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา แต่ปัจจัยด้านระเบียบ หลักเกณฑ์ของกองทุนฯ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เท่านั้น ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจมาจาก กลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ นั้นมีคุณสมบัติตามที่ระเบียบ หลักเกณฑ์ของกองทุนฯ ได้กำหนดไว้ ดังนั้นระเบียบ หลักเกณฑ์ต่างๆ ของกองทุนฯ จึงไม่ได้มีอิทธิพลและไม่สามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติในกลุ่มของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้

ส่วนเหตุผลที่ปัจจัยด้านระเบียบ หลักเกณฑ์ของกองทุนฯ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ อภิปรายได้ดังนี้ เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ พ.ศ. 2544 ไว้ว่า ผู้ที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ต้องเป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยต้องมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี ซึ่งเมื่อพิจารณารายได้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ แล้วจะพบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป (โดยคิดเป็นร้อยละ 51.2) ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารายได้ต่อครอบครัวของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ โดยเฉลี่ยแล้วจะเกิน 150,000 บาทต่อปี ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้ ทั้งที่มีความจำเป็นและต้องการที่จะกู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังนั้นที่ปัจจัยด้านระเบียบ หลักเกณฑ์ของกองทุนฯ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติได้เฉพาะในกลุ่มของนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เท่านั้น และผลงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เอดเวิร์ด (ศุภชัย ยาวะประภาฯ : 2544 ; อ้างอิงมาจาก G.C Edwards : 1980) ที่ว่า โครงสร้างของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ มาตรฐานและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งขนาดและความสลับซับซ้อนของโครงสร้างขององค์การ จะส่งผลอย่างมากต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายนั้นๆ ไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547 คณะรัฐมนตรีได้มีการอนุมัติให้มีจัดตั้งกองทุนเงินใหม่เกิดขึ้นโดยชื่อว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่ออุดมศึกษาที่ผูกติดกับรายได้ในอนาคตหรือ กรอ. ชื่อภาษาอังกฤษว่า Income Contingent Loan ตัวย่อ คือ ICL โดยจะเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2549 ซึ่งมีหลักการว่า จะให้กู้เฉพาะนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาทุกคนโดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ยากจนแต่คนรวยก็มีสิทธิกู้ได้เช่นกัน ถ้าหากจะเปรียบเทียบกันระหว่าง กยศ. กับ กรอ. ในด้านแล้วจะพบว่า ด้านงบประมาณ เนื่องจากไอซีแอลกำหนดให้ชำระหนี้คืนเมื่อมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ชำระหนี้ได้แต่ถ้าหากผู้กู้ยืมยังไม่มีงานทำหรือมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดให้ชำระหนี้ได้ก็ยังไม่ต้องคืนหนี้ ซึ่งระหว่างนี้กองทุนจะไม่มีเงินหมุนเวียนให้ผู้กู้ยืม ก็ต้องใช้งบประมาณมาก ซึ่งอาจกระทบกระเทือนต่อการคลังของประเทศคาดว่าวงเงินงบประมาณของไอซีแอลจะต้องใช้อย่างน้อยประมาณ 50,000 ล้านบาทต่อปี ในขณะที่ กยศ. กำหนดให้ผู้กู้ยืมจะต้องชำระหนี้หลังจากที่เรียนจบ 2 ปี ซึ่ง กยศ. จะนำเงินส่วนที่ผู้กู้ยืมได้ชำระหนี้มานำไปหมุนเวียนให้ผู้กู้ยืมต่อไปได้

ด้านตัวนักเรียน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากไอซีแอลเป็นการดำเนินงานของกองทุนฯ ระบบใหม่ นักเรียน นักศึกษาเองยังไม่ได้รับข้อมูลและไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบใหม่นี้เลยและอาจด้วยเงื่อนไขและหลักการบางอย่างของกองทุนฯ จะทำให้ผู้เรียนมีภาระมากขึ้นเพราะได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะค่าเล่าเรียนเท่านั้น ซึ่งเป็นการผลักภาระการลงทุนด้านการศึกษาไปให้กับนักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง แต่ในส่วนของ กยศ. ถึงแม้จะกำหนดเกณฑ์รายได้ของผู้ปกครองว่าต้องไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี จึงจะมีสิทธิกู้ ทำให้นักเรียน นักศึกษาไม่สามารถที่จะกู้ยืมได้ทุกคนเหมือนกับไอซีแอล แต่ในการจัดสรรเงินให้ผู้กู้ยืมนั้น กยศ. จะให้เงินอุดหนุนทั้งค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายขณะที่กำลังศึกษา รวมทั้งค่าที่พักด้วย ซึ่งเป็นการช่วยเหลือนักเรียนจริงๆ ไม่ใช่เป็นการผลักภาระการลงทุนด้านการศึกษาไปให้กับนักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครองเหมือนกับกองทุนไอซีแอล

ด้านวัตถุประสงค์ ไอซีแอลจะดีกว่า กยศ. คือไอซีแอลจะเปิดโอกาสทางการศึกษาได้เป็นวงกว้างกว่า กยศ. เพราะว่าไอซีแอลนั้นเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ยืมเงินเรียนต่อได้ แต่ กยศ. ยังติดกับเงื่อนไขรายได้ของผู้ปกครองว่าต้องไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นั้นดีกว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่ออุดมศึกษาที่ผูกติดกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ในด้านของงบประมาณและด้านประโยชน์ที่ผู้กู้ยืมได้รับ ส่วนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่ออุดมศึกษาที่ผูกติดกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ดีกว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ในด้านของการเปิดโอกาสทางการศึกษาได้เป็นวงกว้างมากขึ้นเท่านั้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าไม่ควรที่จะจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่ออุดมศึกษาที่ผูกติดกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) หรือ ไอซีแอลแยกออกจาก กยศ. แต่ควรนำเอามาไว้รวมกันเป็นกองทุนเดียวแล้วก็นำเอาหลักเกณฑ์ข้อที่ดีของไอซีแอลนั้นมาปรับปรุงหรือนำมาเพื่อเติมในส่วนที่เป็น

ข้อบกพร่องของ กยศ. จะดีกว่า เพราะจะได้ไม่ต้องสิ้นเปลืองทั้งงบประมาณที่นำมาจัดตั้งกองทุนฯ ใหม่ ผู้นำเองงบประมาณที่จะนำมาจัดตั้งกองทุนไอซีแอลนี้ไปให้นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในระบบของ กยศ. จะดีกว่า และอีกอย่างจากผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ก็สามารถยืนยันได้ว่าการนำนโยบาย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัตินี้ประสบความสำเร็จ เพราะจะเห็นได้ว่ากลุ่มนักเรียนที่ กู้ยืมเงินกองทุนฯ นั้นเป็นกลุ่มนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่มีรายได้น้อย ไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะ ส่งบุตรให้เรียนต่อได้ (ดูได้จากผู้ปกครองของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส่วนมากมีรายได้ต่อเดือน กว่าต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.7) และสิ่งที่สามารถบอกได้ว่านโยบายกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จก็คือ ทั้งกลุ่มนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับ ผลประโยชน์ของกองทุนฯ โดยตรง และจากกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ ได้รับผลประโยชน์จากกองทุนฯ ต่างก็เห็นว่านโยบายนี้ประสบผลสำเร็จเหมือนกัน ดังนั้นจึง สามารถสรุปได้ว่าการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัตินี้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมาย เพราะฉะนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่จะจัดตั้งกองทุนไอซีแอลขึ้น ในทางตรงกันข้ามควรที่จะ ปรับปรุงกองทุนฯ เดิม ก็คือ กยศ. ให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จมากขึ้นกว่าเดิมจะเป็น การดีกว่า

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงกองทุนฯ ให้มี ประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จมากขึ้น ดังนี้

1. ปัญหาด้านการกำหนดสิทธิ์ของครอบครัวที่มีรายได้ไม่เกิน 150,000 บาท ต่อปี จึงจะ มีสิทธิ์กู้เงิน

ปัญหานี้ คณะกรรมการกองทุนฯ น่าจะได้ทำการสำรวจข้อมูลด้านรายได้ครอบครัวของผู้ ที่มีความจำเป็นต้องการกู้ยืมเงินกองทุนฯ อย่างแท้จริงว่าควรมีรายได้เป็นจำนวนเท่าไร โดย พิจารณาถึงขนาดครอบครัว อาชีพบิดา มารดา ความจำเป็นด้านอื่นๆ ประกอบด้วยเช่น นักเรียน ที่อยู่กับบิดา หรือมารดา ฝ่ายเดียว มีบุคคลอื่นเป็นผู้ปกครอง ภาระหนี้สินของบิดามารดา จำนวนพี่น้องของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ (ดูได้จาก ทั้งนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ และนักเรียน ที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ต่างเห็นว่าควร นำจำนวนหนี้สินของผู้ปกครองนำมาพิจารณาร่วมด้วย คิด เป็นร้อยละ 51.5 และจำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ คิดเป็นร้อยละ 72.1) เพื่อที่จะได้กำหนด หลักเกณฑ์ใหม่ให้กว้างขึ้นตามความเหมาะสม ทั้งในเรื่องรายได้ครอบครัว หลักเกณฑ์การค้ำ ประกัน

2. ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในการจัดทำสัญญากู้ยืมส่วนใหญ่จะเป็น การทำ สัญญากู้ยืม/ค้ำประกัน มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำ (คิดเป็นร้อยละ 35.4) แบบพร้อมสัญญากู้ยืม/ค้ำประกันมีเยอะและกรอกรยาก (คิดเป็นร้อยละ 16.0) ถ้อยคำในสัญญากู้ยืม เงินอ่านเข้าใจยาก (คิดเป็นร้อยละ 12.2)

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถแก้ไขได้โดยในการทำสัญญากู้ยืมเงิน ก่อนวัน ทำสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกันโรงเรียนควรจัดประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบทุกระดับ เพื่อให้

ความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการกรอกข้อความในสัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำประกัน ส่วนในวันทำสัญญาควรจัดเจ้าหน้าที่ของธนาคารกรุงไทยคอยบริการตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาฯ จะทำให้การจัดทำสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกันรวดเร็วขึ้นได้

3. ปัญหาที่เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับกู้ยืมเงินกองทุน ได้แก่ เมื่อกู้แล้วไม่แน่ใจว่าจะชำระหนี้ได้ (คิดเป็นร้อยละ 59.6) เมื่อกู้แล้วไม่แน่ใจว่าจะเรียนจบ (คิดเป็นร้อยละ 20.8) นักเรียนอายุ กลัวเพื่อนล้อ (คิดเป็นร้อยละ 10.5) และบิดา มารดา ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้กู้ (คิดเป็นร้อยละ 9.1)

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถแก้ไขได้โดยจัดประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสม โดยมีรายละเอียดที่ชี้แจงได้ว่าสิ่งที่นักเรียนกังวลนั้น ไม่ควรจะวิตกกังวลจนทำให้ไม่กู้เงิน และสูญเสียโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อ อันเป็นโอกาสที่จะทำให้นักเรียนได้มีงานทำมีรายได้ที่ดีขึ้น ในส่วนการประชาสัมพันธ์การสำรวจความคิดเห็น ความต้องการของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้ทั่วถึงก่อนจัดประชาสัมพันธ์

4. ด้านเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่นักเรียนควรพิจารณาให้ตามเกณฑ์ข้อใดเป็นสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า

- พิจารณาให้ตามความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนและฐานะของครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 31.4
- พิจารณาให้ตามวงเงินที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากำหนดไว้ คือ มัธยม ศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ากู้ได้ไม่เกิน 55,440 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25.2
- พิจารณาเฉลี่ยให้เท่าๆ กันทุกราย คิดเป็นร้อยละ 23.6
- พิจารณาตามภาระหนี้สินของผู้ปกครองและจำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ คิดเป็นร้อยละ 19.8

ดังนั้น ในการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่นักเรียนควรพิจารณาให้ตามความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนและฐานะของครอบครัวเป็นอันดับแรก

5. ด้านเกณฑ์ในการชำระคืนเงินกองทุนฯ ควรจะเป็นกี่ปีหลังจากเรียนจบนั้น ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า

- ควรใช้คืนทันทีที่เรียนจบ คิดเป็นร้อยละ 3.3
- ควรใช้คืนหลังจากเรียนจบ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.3
- ควรใช้คืนหลังจากเรียนจบ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.3
- ควรใช้คืนหลังจากเรียนจบ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.6
- ควรใช้คืนหลังจากเรียนจบ 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.6
- ควรใช้คืนหลังจากเรียนจบ 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6

ดังนั้นสรุปได้ว่า ควรจะกำหนดเกณฑ์ในการชำระคืนเงินกองทุนฯ หลังจากที่เรียนจบไปแล้ว 3 ปี จะเหมาะสมที่สุด

6. นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาข้อมูลด้านอื่นๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ ด้วยพบว่า ปัญหาอีกอย่างที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของ กยศ. คือ การชำระหนี้คืนของผู้กู้ยืมยังไม่สูงมากนัก ทำให้เงินหมุนเวียนเข้าสู่กองทุนฯ มีน้อยไม่พอที่จะให้ผู้กู้ยืมกู้ต่อไป บวกกับมาตรการติดตามให้ผู้กู้ยืมมาชำระหนี้ยังไม่ดีพอ

ปัญหานี้ น่าจะแก้ไขได้โดยในการติดตามชำระหนี้ของกองทุนฯ ควรจะให้กรมสรรพากร กระทรวงการคลังดำเนินการแทนเพื่อให้เกิดการชำระหนี้ที่รัดกุมและเข้มงวดและเพื่อไม่ให้เป็นการระคายกรมสรรพากรมากเกินไป ควรกำหนดให้ผู้กู้จะต้องถูกหักรายได้ชำระหนี้กองทุนฯ ก็ต่อเมื่อผู้กู้มีเงินได้สูงมากพอที่จะชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยเรื่องกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ควรจะศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1. การชำระหนี้เงินกองทุนฯ การตามหนี้สิน และการแก้ไขปัญหาให้กับลูกหนี้ที่มีความจำเป็นต่างๆ เช่น การหมดสภาพนักเรียน / นักศึกษาและยังไม่สามารถหางานทำได้
2. เปรียบเทียบผลดีผลเสียของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกติดกับรายได้ในอนาคต (Income Contingent Loan : ICL)

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงการคลัง. (2539). *กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2545). *คู่มือผู้ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (สำหรับสถานศึกษา)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2547). *หลักความเสมอภาค*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.Public Law Net.com>
- จีราภา รัตนสิน. (2523). “ความเสมอภาคในการศึกษา,” *วารสารเศรษฐศาสตร์*. ปีที่ 9 (4) : 18
- ดิน ปรัชญพฤทธิ์. (2535). *ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองใบ สดขารี. (2536). *การนำนโยบายของวิทยาลัยครูไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสหวิทยาลัยอีสานใต้*. วิทยานิพนธ์ พบ.ด (การบริหารพัฒนา). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2537). *เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- นภาพิย์ สุททกวาทิน. (2539). *กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต หงษ์ภักดี. (2542). *ปัญหาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- บรรพต ศรีชัย. (2541). *สภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ รอดแก้ว. (2542). *การประเมินผลโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถาบันราชภัฏสกลนคร*. รายงานการวิจัยคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ปรีสุทธิ์ หนูทอง. (2543). *การวิเคราะห์อุปสงค์ของเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

- พัทธนา ชุติประสิทธิ์. (2539). *กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (เศรษฐศาสตรธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2535). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : ตำราภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ โรงเรียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2535). *รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา 1970-1980*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2541. (2541). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก ประกาศ ณ วันที่ 24 มีนาคม 2541. หน้า 16-31.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2534). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. กรุงเทพฯ : เอกสารวิชาการคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วชิรพงษ์ เดชแพง. (2544). *การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วชิรารวรรณ นาระคล. (2542). *การศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2541*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.
- วิสิทธิ์ สินธารว. (2544). *วิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. บริหารการศึกษา มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรเดช จันทรศร. (2528). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ : การสำรวจกรอบความรู้โดยสังเขป อ่างในอุทัย เหล่าวิเชียร และ ประทาน คงฤทธิศึกษากร (บรรณาธิการ). การบริหารรัฐกิจ : บทความทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- วรเดช จันทรศร. (2530). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. รายงานเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรเดช จันทรศร. (2541). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ : องค์ความรู้* กรุงเทพฯ : คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. *สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. (2540). *รายงานการติดตามผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

- สุจิตรา บุญรัตพันธุ์. (2536). นโยบายสาธารณะ : ขอบเขตและแนวทางการศึกษา. ใน วินิต ทรวงประทุม และ วรเดช จันทรร (บรรณาธิการ), *การประสานแนวคิดและขอบข่ายของรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพร เสียนสลาย. (2539). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ พบ.ด (การบริหารพัฒนา). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวัฒนา จิตวัฒนพงศ์. (2542). *ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการของหน่วยทุนการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมชัย ฤชุพันธุ์ กับ ชลธาร วิศรุตวงศ์. (2541). *รายงานการวิจัย แนวทางการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สมพงษ์ เกษมอมร. (2542). *การกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. ภาค นิพนธ์ พบ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมฤดี วงษ์สมิง. (2540). *การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริพร ลิลิต. (2537). *ความต้องการและโอกาสทางการศึกษาของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). เชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เสน่ห์ จามริก. (2526). *การเมืองกับการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการการบัญชีฝ่ายหนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *รายงานผลการดำเนินงาน โครงการประชุมสรุปผลเพื่อพัฒนาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. 27-29 กันยายน ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- อนันต์ บำรุงไทย และคณะ. (2541). *ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี 2541*. กำแพงเพชร : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- จาก “กยศ.” ถึง “กรอ.” รัฐใช้เงินกว่า 2 แสนล้าน อู้มนักเรียนยากจนเกือบ 3 ล้าน. (2549, 21 กุมภาพันธ์). มติชน. หน้า 22.

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, James E. (1975). *Public Policy-Making*, Thomas Nelsons Ltd., U.K.
U.S.A. :3
- Cohn, Elchanan. (1982). "Financing School," *Encyclopedia of Education Research*.
Vol. 2. :659-701.
- Dejonozka, Edward L. (1983). *Education Administration Glossary*. Connecticut :
Greenwood Press.
- Diarra, Mohamed Cherid. (1998, March). "Educational Costs and Cost Recovery in
Developing Countries : The Case of Mali," *ProQuest-Dissertation Abstracts*. 58(09)
:3776.
- Dror, Yehezkel. (1968). *Public Policy-Making Reexamined*, Chandler, Scranton, Penn.,
U.S.A.
- Dye, Thomas R. (1984). *Understanding Public Policy*, Prentice-hall Inc., N.j., U.S.A.
- Dyek, Judith Anne. (1997, April). "Consequences of Increased Student Borrowing, and
Implications for Public Policy on Higher Education," *ProQuest – Dissertation
Abstracts*. 35 (02) : 396.
- Easton, David. (1953). *The Political System*, Knopf, N.j., U.S.A. : 129.
- Gordon, Edward W. (1972). "Toward Defining Equality of Educational Opportunity," *Equality
of Educational Opportunity*. New York : Random House.
- Lewin, H.M. (1985). "School Finance," *The International Encyclopedia of Education Research
and Studies*. Vol. 8. :4418-4429.
- McClure, Lawrence Hartley. (1998, October). "The Relationship of Educational
indebtedness and Mode of Professional For Graduates of Schools and Colleges
of Optometry," *ProQuest- Dissertation Abstracts*. 59(04) : 1093
- Miller, Susan Priscilla. (1998, May). "Women Defaulters : A Study of Women in Transition at
a Two-year Proprietary College (Financial aid loan default)," *ProQuest-dissertation
Abstracts*. 57(11) : 4632.

Nelson,Brown. (1998, December). "Thresa Arnita Student Loan Procurement Exploring its Linkages To Leadership Diligence and Post-collegiate Behaviors," *ProQuest-dissertation Abstracts*. 59(06) : 1856.

O'Brien,Patricia and Mary,Alice. (1995). *What's a Loan Got to Do With It? Higher Education Enrollment and Willingness to Borrow (Student Loans, Financial Aid)*. Harvard University.

Williams, Byron Nelson. (1997). "*Dissertation Abstracts*. Arizona State University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปวิเคราะห์ภาพรวมของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาหาทาง ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทางผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบทั้งหมดไว้เป็นความลับโดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ประการใด จึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

นางสาวเสาวณีย์ มุราชัย
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อาชีพของผู้ปกครอง

- () อาชีพที่มีรายได้ต่อเดือน () ธุรกิจส่วนตัว () รับจ้างทั่วไป
() เกษตรกรรม () อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

- () ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001-10,000 บาท
() 10,001-15,000 บาท ขึ้นไป

3. ปัจจุบันพี่น้องของของนักเรียนกำลังเรียนหนังสืออยู่ทั้งหมด

- () เป็นบุตรคนเดียว
() 2 คน
() 3 คน ขึ้นไป

4. นักเรียนได้รับความอุปการะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากบุคคลใดเป็นสำคัญ

- () บิดามารดา () บิดา () มารดา () ญาติพี่น้อง
() อื่น ๆ โปรดระบุ

5. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ที่ (ชื่อโรงเรียน) ในชั้นมัธยมศึกษาใด

- () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

6. ผลการเรียนรู้ของปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนได้รับคะแนนเฉลี่ย (เกรดเฉลี่ย) เท่าไร

- () ตั้งแต่ 2.49 ลงไป () 2.50 – 2.74 () 2.75 – 2.99
() 3.00 ขึ้นไป

7. สถานภาพของท่าน

- () นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
() นักเรียนที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามข้างล่างนี้ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยในแต่ละข้อให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (✓) ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อ ที่	ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
8	นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อการศึกษาอย่างชัดเจน.....					
9	โรงเรียนของนักเรียนได้แจ้งวัตถุประสงค์ของกองทุนฯให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง.....					
10	นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปเท่านั้นจึงจะมีสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้					
11	นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้น ม. 4 - ม. 6 เท่านั้นที่สามารถกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ ได้.....					
12	นักเรียนที่จะมีสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนฯ รายได้ของผู้ปกครองหรือบิดามารดารวมกันต้องไม่เกิน 150,000.- บาทต่อปี.....					
13	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการมีหนังสือยืนยันรายได้ของผู้ปกครอง....					
14	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการที่ผู้มีสิทธิได้กู้ยืมเงินแล้วควรได้รับสิทธิในการกู้ต่อไปโดยไม่ต้องนำรายได้ของผู้ปกครองมาพิจารณาอีก.....					
15	โรงเรียนได้เปิดรับสมัครนักเรียนที่ต้องการกู้ยืมเงินกองทุนฯ อย่างทั่วถึง.					
16	โรงเรียนของนักเรียนได้กำหนดวัน เวลา สถานที่ การเปิดรับสมัครผู้กู้ยืม อย่างชัดเจน.....					
17	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการกองทุนฯจะให้ผู้ที่ฐานะยากจนและเรียนดีได้สิทธิกู้ยืมก่อน.....					

ข้อ ที่	ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ค่อนข้าง ไม่ เห็น ด้วย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
18	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการที่คณะกรรมการจัดสรรโควตาให้กู้ยืมเงินให้ตามสัดส่วนของนักเรียนที่เรียนในสายวิทย์และสายศิลป์.....					
19	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการนำผลการเรียนของนักเรียนมาประกอบการพิจารณาให้กู้ยืมเงิน.....					
20	โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง.....					
21	โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึง.....					
22	โรงเรียนของนักเรียนได้ประชาสัมพันธ์เรื่องกองทุนฯ ให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี.....					
23	นักเรียนคิดว่าข้อมูลของกองทุนฯ ที่โรงเรียนประชาสัมพันธ์ทันต่อเหตุการณ์.....					
24	ผู้ปกครองของนักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการกู้ยืมเงินกองทุนฯเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....					
25	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการจัดให้มีโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....					
26	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการที่กองทุนฯ จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนที่ยากจนได้กู้ยืมเป็นทุนการศึกษา.....					
27	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการที่กองทุนฯ กำหนดให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายกู้เงินได้ในวงเงิน 55,440 บาทต่อปี.....					
28	นักเรียนเห็นด้วยเพียงใดกับการกำหนดให้ชำระเงินคืนกองทุนฯ หลังจากเรียนจบระดับปริญญาตรี 2 ปี.....					

29. นักเรียนทราบข่าวและได้รับข้อมูลเรื่องกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจากที่ไหน

☐ ครู – อาจารย์	☐ เพื่อนนักเรียน
☐ บิดามารดา	☐ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์
☐ ญาติพี่น้อง	☐ ไม่ทราบข่าว
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

30. นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ทราบวัตถุประสงค์
- ☐ ทราบวัตถุประสงค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
 - ☐ ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงระดับปริญญาตรี
 - ☐ ช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนได้มีโอกาส ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้กู้ยืม สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับ
 - ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

31. ผู้ที่มีสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนฯ ควรมีคุณสมบัติอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เป็นผู้ที่มีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี
- ☐ เป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีหรือผลการเรียนเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป
- ☐ เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ไม่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา หรือเป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย เช่น หมกมุ่นในการพนัน เสพยาเสพติด
- ☐ ไม่เป็นผู้ที่ทำงานประจำในระหว่างการศึกษา

32. เกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่ นักเรียน ควรพิจารณาจากอะไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ พิจารณาให้ตามวงเงินที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากำหนดไว้ คือ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าได้ไม่เกิน 55,440 บาทต่อปี
- ☐ พิจารณาให้ตามความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนและฐานะของครอบครัว
- ☐ พิจารณาเฉลี่ยให้เท่าๆ กันทุกราย
- ☐ พิจารณาตามภาระหนี้สินของผู้ปกครองและจำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่

33. ถ้านักเรียนที่มีผู้ปกครองหรือบิดามารดาที่มีรายได้รวมกันเกิน 150,000 บาทต่อปี ต้องการที่จะกู้ยืมเงินในการพิจารณารายได้ของผู้ปกครองควรนำสิ่งอื่นมาพิจารณาร่วมด้วยหรือไม่อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ไม่ควรนำสิ่งอื่นมาพิจารณาร่วมด้วย
- () ควรนำสิ่งอื่นมาพิจารณาร่วมด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () จำนวนหนี้สินของผู้ปกครอง
 - () จำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่

34. นักเรียนคิดอย่างไรเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

- () เงินนี้เป็นเงินที่รัฐบาลให้เปล่าอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจะใช้คืนหรือไม่ใช้คืนก็ได้
- () นักเรียนต้องใช้คืนเฉพาะส่วนที่เป็นค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา
- () นักเรียนต้องใช้คืนเฉพาะส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำเดือน
- () นักเรียนต้องใช้คืนทั้งสองส่วน แต่ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย
- () นักเรียนต้องใช้คืนทั้งสองส่วน พร้อมทั้งดอกเบี้ย
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

35. นักเรียนที่ขอกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบปัญหาใดบ้างในการขอกู้เงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () บิดา มารดา ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้กู้
- () นักเรียนอาย กลัวเพื่อนล้อ
- () เมื่อกู้แล้ว ไม่แน่ใจว่าจะชำระหนี้ได้
- () เมื่อกู้แล้ว ไม่แน่ใจว่าจะเรียนจบ

36. นักเรียนที่ขอกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประสบปัญหาใดบ้างในการทำสัญญากู้ยืม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () แบบฟอร์มสัญญากู้ยืม/คำประกันมีเยอะและกรอกรยาก
- () ถ้อยคำในสัญญากู้ยืมเงินอ่านเข้าใจยาก
- () หลักฐานประกอบในสัญญามีมากเกินไป
- () การทำสัญญากู้ยืม/คำประกัน มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำสัญญา
- () หาคณรับรองรายได้ครอบครัวได้ยาก
- () หาผู้ค้ำประกันเงินกู้ได้ยาก

- () เสียเงินค่าใช้จ่ายสูงเกี่ยวกับการถ่ายเอกสารและค่าเดินทางของบิดามารดา / ผู้ปกครองในการทำสัญญาและคำประกัน
- () เสียเวลามากในการกรอกเอกสารต่างๆ
- () อื่น ๆ โปรดระบุ

37. ในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ นักเรียนคิดว่าควรจะให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้ตั้งแต่ระดับใด

- () ช่วงชั้นที่ 1 – ช่วงชั้นที่ 4
- () ช่วงชั้นที่ 2 – ช่วงชั้นที่ 4
- () ช่วงชั้นที่ 3 – ช่วงชั้นที่ 4
- () ช่วงชั้นที่ 3 – ปริญญาตรี
- () ช่วงชั้นที่ 4 – ปริญญาตรี

38. นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ ในแต่ละระดับควรได้วงเงินในการกู้เท่าใด

- () ช่วงชั้นที่ 1 กู้ได้ บาทต่อปี
- () ช่วงชั้นที่ 2 กู้ได้ บาทต่อปี
- () ช่วงชั้นที่ 3 กู้ได้ บาทต่อปี
- () ช่วงชั้นที่ 4 กู้ได้ บาทต่อปี
- () ปริญญาตรี กู้ได้ บาทต่อปี

39. นักเรียนคิดว่าการชำระคืนเงินกองทุนฯ ควรจะเป็นกี่ปีหลังจากเรียนจบ

() ใช้คืนทันทีที่เรียนจบ	() 1 ปี
() 2 ปี	() 3 ปี
() 4 ปี	() 5 ปี

40. เกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมของกองทุนฯ กำหนดรายได้ของผู้ปกครองเอาไว้ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี นักเรียนคิดว่าเหมาะสมหรือไม่

- () เหมาะสมแล้ว
- () ต่ำเกินไป ควรเป็น.....บาทต่อปี
- () สูงเกินไป ควรเป็น.....บาทต่อปี

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนโดยพิจารณาว่า
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีประโยชน์ต่อผู้ที่กู้ยืมมากน้อยเพียงใดตามความคิดเห็นของนักเรียน
ในแต่ละข้อให้ตอบเพียงคำตอบเดียว

ข้อ ที่	ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
41	กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีประโยชน์ต่อนักเรียนที่มาจาก ครอบครัวที่มีรายได้น้อยมากกว่าผู้ที่มีรายได้มาก.....					
42	นักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่ นักเรียนสูงขึ้นหรือศึกษาจนจบหลักสูตร.....					
43	กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษา อย่างเท่าเทียมกัน.....					

44. นักเรียนคิดว่าการที่โรงเรียนนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มาปฏิบัตินี้ โรงเรียน
ได้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อใดของกองทุนฯ มากที่สุด (ให้ใส่หมายเลข 1 ถึง 4 จากมากที่สุดไป
หาน้อยที่สุด)

- () ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
- () ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึง
ระดับปริญญาตรี
- () ช่วยให้นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้กู้ยืมสำหรับ
เป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- () ช่วยในพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

45. การที่โรงเรียนได้นำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ นักเรียนคิดว่าปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้นโยบายไม่ประสบผลสำเร็จมาจากปัจจัยข้อใด (ให้ใส่หมายเลข 1 ถึง 6 จากปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)

- () ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง
- () ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
- () กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- () การประชาสัมพันธ์
- () ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ
- () ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการกู้เงินกองทุนฯ

46. จากปัจจัยข้างต้นให้นักเรียนเขียนข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข

1. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง.....
.....
.....
2. ความชัดเจนของนโยบายและวัตถุประสงค์
.....
.....
3. กรรมวิธีการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....
.....
.....
4. การประชาสัมพันธ์.....
.....
.....
5. ระเบียบ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ.....
.....
.....
6. ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการกู้เงินกองทุนฯ
.....
.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวเสาวณีย์ มุราชัย
วันเดือนปีเกิด	29 มีนาคม 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	804/1 ซอยซานเมืองแยก 4 ถนนรัชดา แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ศึกษาศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2549	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ